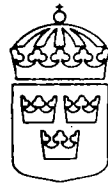

Kulturutskottets betänkande

1987/88:11

om radio och television (prop. 1987/88:100 bil. 10
delvis)

KrU
1987/88:11

Sammanfattning

Utskottet behandlar i detta betänkande de förslag som regeringen förelagt riksdagen i proposition 1987/88:100 bil. 10 (utbildningsdepartementet) i avsnittet Radio och television (Sveriges Radio m.m. och punkterna G 20–G 23) samt motioner som väckts i anslutning härtill.

På utskottets begäran har ordföranden i närradionämnden regeringsrådet Elisabeth Palm, t. f. direktören Wolfgang Rüdell och ställföreträdande direktören Olle Palmborg från kabelnämndens och närradionämndens kansli lämnat information om vissa närradiofrågor.

I propositionen framlagda lagförslag om ändring i lagen (1978:478) om avgift för innehav av televisionsmottagare och om fortsatt giltighet av lagen (1986:3) om rundradiosändning av finländska televisionsprogram fogas vid betänkandet som *bilagorna 1 och 2*.

I propositionen förordas att medel för rundradioverksamheten skall anvisas per kalenderår fr.o.m. år 1990. Utskottet har inget att erinra häremot.

Förslaget till medelsanvisning omfattar därför sammanlagt ett och ett halvt år, dvs. budgetåret 1988/89 och andra halvåret 1989.

Utskottet tillstyrker i betänkandet regeringens förslag. Detta innebär att medelstillelningen för den avgiftsfinansierade radio- och TV-verksamheten budgetåret 1988/89 uppgår till 2 869,3 milj. kr. varav 2 391,2 milj. kr. beräknas för Sveriges Radio-koncernen. För andra halvåret 1989 är medelstillelningen 1 450,8 milj. kr. respektive 1 201,5 milj. kr. Mottagaravgiften höjs med 68 kr.

Även förslagen i budgetpropositionen i fråga om övriga här aktuella anslag tillstyrks av utskottet.

Med anledning av motionsförslag om närradions verksamhet anser utskottet att vissa frågor rörande närradioverksamheten bör bli föremål för översyn.

I de motioner som anknyter till förslagen i budgetpropositionen rörande Sveriges Radio tas följande frågor upp: reklamfinansiering av Sveriges Radio-koncernen, höjning av mottagaravgiften, resursfördelningen mellan de båda TV-kanalerna, Sveriges Televisions regionala indelning, lokalradions tappningsrätt, vissa programfrågor, bl.a. textning av program dels på svenska, dels på invandrarspråk, information om drogbruk och alkoholmissbruk, Sveriges Radios kulturprogram, radionämndens verksamhet.

Utskottet avstyrker samtliga motionsyrkanden. Vid betänkandet har fogats 13 reservationer. Innehållsförteckningen ger en översiktlig bild av vilka frågor som behandlas i reservationerna.

KrU 1987/88:11

ÅTTONDE HUVUDTITELN

Radio och television

1. Sveriges Radio m.m.

Regeringen har i proposition 1987/88:100 bil. 10 (utbildningsdepartementet) under rubriken Sveriges Radio m.m. (s. 492–517)

dels föreslagit riksdagen att

1. anta ett i propositionen framlagt förslag till lag om ändring i lagen (1978:478) om avgift för innehav av televisionsmottagare,

2. godkänna i propositionen framlagda förslag till medelsberäkningar för den avgiftsfinansierade verksamheten inom Sveriges Radio-koncernen,

3. bemyndiga regeringen, eller efter beslut av regeringen Sveriges Radio AB, att under budgetåret 1988/89 rekvirera högst 30 000 000 kr. och under andra halvåret 1989 högst 15 000 000 kr. från radiofonden i kostnadsutjämnande syfte,

4. godkänna i propositionen framlagt förslag till medelsberäkning för radionämndens verksamhet,

5. godkänna förlängningen av televerkets investeringsplan med ett och ett halvt år,

6. godkänna i propositionen framlagda förslag till medelsberäkningar för televerkets investeringar,

7. bemyndiga regeringen, eller efter beslut av regeringen televerket, att föra högst 5 000 000 kr. av investeringsmedlen mellan perioden den 1 juli 1988–den 31 december 1989 resp. år 1990 som skuld resp. tillgodohavande,

8. medge att regeringen lämnar televerket det beställningsbemyndigande om 30 000 000 kr. avseende investeringsändamål för år 1990 som har förordats i propositionen,

9. godkänna i propositionen framlagda förslag till medelsberäkningar för televerkets driftskostnader,

dels berett riksdagen tillfälle att ta del av vad som i propositionen har anförts om

10. övergång till kalenderårsvisa medelsanvisningar till Sveriges Radio AB och televerket,

11. ett särskilt dotterbolag till Sveriges Radio AB med ansvar för verksamheten med uppbörd och kontroll av avgifter för innehav av televisionsmottagare.

Motioner

1987/88:Kr201 av Håkan Stjernlöf (m) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om investeringar i

länknätet för att förbättra länsanpassad nyhetsbevakning för Gävleborgs län.

KrU 1987/88:11

1987/88:Kr231 av Bengt Westerberg m.fl. (fp) vari yrkas

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om Sveriges Radio i den nya mediemiljön.

1987/88:Kr234 av Göran Ericsson (m) vari yrkas att riksdagen hos regeringen begär att den upptar överläggningar med Sveriges Television i syfte att program med rekonstruktion av ouppklarade brott skall televiseras i enlighet med vad som anförts i motionen.

1987/88:Kr238 av Carl Bildt m.fl. (m) vari yrkas

5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om utbudet av kulturprogram i Sveriges Radio,

1987/88:Kr239 av Carl Bildt m.fl. (m) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en fri ömsesidig tappningsrätt för radiokanalerna.

Motiveringen återfinns i motion 1987/88:K418.

1987/88:Kr240 av Karl Boo m.fl. (c) vari yrkas

1. att riksdagen med avslag på regeringens förslag om höjning av mottagaravgiften hos regeringen begär att förslag framläggs senast under hösten 1988 som möjliggör kompletterande finansiering av Sveriges Radio-koncernen genom att en av de två TV-kanalerna upplåts för reklam på de grunder som anges i motionen.

2. att riksdagen som ett provisorium i avvaktan på en varaktig finansieringslösning anvisar de medel för radio- och TV-verksamheten som föreslås i budgetpropositionen,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om såväl kvantitativ som kvalitativ expansion av lokalradion,

1987/88:Kr245 av Barbro Sandberg och Per Arne Aglert (fp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om vissa länsinvånares svårigheter att se ABC-nytt.

1987/88:Kr246 av Margareta André och Kenth Skårvik (fp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en försöksverksamhet med direkt översättning av skriven text till tal i vissa TV-program på främmande språk.

1987/88:Kr247 av Ingrid Hasselström Nyvall (fp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om översättning till svenska av TV:s aktualitetsprogram för invandrare.

1987/88:Kr248 av Elisabeth Fleetwood och Gunnel Liljegren (m) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om textning av TV-program, utnyttjande av Velotype-teknik samt utökning av textningstiden från 7-8 till 10 timmar.

1987/88:Kr249 av Elisabeth Fleetwood och Gunnel Liljegren (m) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av "språkspalt" i TV.

1987/88:Kr251 av Iris Mårtensson och Olle Westberg (s) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om TV-distriktens indelning länsvis,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att Gävleborgs län bör vara ett sammanhållet län i TV:s distriktsindelning.

1987/88:Kr294 av Maj Britt Theorin m.fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om höjda mottagaravgifter och om en plan för kvalitetshöjande åtgärder rörande verksamheten vid ett även i fortsättningen reklamfritt Sveriges Radio.

1987/88:Kr295 av Sven-Gösta Signell och Kjell Nordström (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om möjlighet att höja programutbudet i Sveriges Television genom begränsad sändning under sommarmånaderna.

1987/88:Kr296 av Lars Werner m.fl. (vpk) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ökade satsningar på Sveriges Radio,

2. att riksdagen begär att regeringen tillsätter en utredning med uppgift att se över finansieringsformerna för Sveriges Radio.

1987/88:Kr297 av Göthe Knutson (m) vari yrkas att riksdagen hos regeringen begär att radionämnden får i uppdrag att över längre tidsperioder granska allsidigheten och balansen i Sveriges Radios programföretags programutbud och efter fullgörandet avlämna en detaljerad offentlig rapport.

1987/88:Kr298 av Börje Hörnlund och Karl Boo (c) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att decentraliseringen av TV-verksamheten inom Sveriges Television under avtalsperioden skall fortsätta mot målet att 60 % av programverksamheten och resurserna förläggas till de tio TV-distrikten.

1987/88:Kr299 av Alf Svensson (c) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om televisionens service för döva.

1987/88:Kr300 av Margareta Andrén m.fl. (fp,m,c) vari yrkas att riksdagen hos regeringen begär att Sveriges Television åläggs att genomföra en granskning av alkoholbilden i TV och att denna redovisas på sätt som föreslås i motionen.

1987/88:Kr302 av Alf Svensson (c) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om radions och televisionens roll för att motverka drogmissbruket.

Motiveringen återfinns i motion 1987/88:Ju619.

1987/88:Kr322 av Gunnel Liljegren (m) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om det finska TV-utbudet i Sverige.

Motionen behandlas under punkt 5 i detta betänkande, såvitt avser utbyggnad av de finländska TV-sändningarna i Sverige.

1987/88:Kr323 av Bo Lundgren (m) vari yrkas att riksdagen beslutar om ändring i lagen (1978:478) om avgift för innehav av televisionsmottagare i enlighet med vad som anförts i motionen.

1987/88:Kr324 av Bengt Harding Olson m.fl. (fp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en skånsk lokalradio med flexibel tappningsrätt.

1987/88:Kr325 av Göthe Knutson (m) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om återinförande av nationalsången i riksradiation och televisionen vid dagens slut.

1987/88:Kr330 av Erik Holmkvist (m) vari yrkas att riksdagen gör ett uttalande om värdet av kontinuerlig information i radio/TV gällande alkohol- och andra hälsofrågor, förslagsvis 3–5 min. varje vecka i anslutning till nyhetssändning på kvällstid.

Motiveringen återfinns i motion 1987/88:So279.

1987/88:T207 av Magnus Persson m.fl. (s) vari yrkas

7. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en fortsatt utbyggnad av sändare för radio- och TV-program.

Motionsyrkandet har överflyttats från trafikutskottet till kulturutskottet.

1987/88:K708 av Alf Svensson (c) vari yrkas

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om informationsfriheten för politiska partier.

1986/87:K708 av Alf Svensson (c) vari yrkas

4. att riksdagen beslutar uttala sig om informationsfriheten för politiska partier i enlighet med vad som anförts i motionen.

Motionsyrkandet har överflyttats från konstitutionsutskottet till kulturutskottet.

Utskottet

Inledning

I Sveriges Radio-koncernen ingår moderbolaget Sveriges Radio AB de fyra programföretagen Sveriges Television AB, Sveriges Riksradio AB, Sveriges Lokalradio AB och Sveriges Utbildningsradio AB samt det nyligen bildade dotterbolag som skall ansvara för uppbörden av mottagaravgifter. Sändningsrätt enligt radiolagen (1966:755) tillkommer de fyra programföretagen.

Riksdagen beslöt i juni 1986 (prop. 1985/86:99, KrU 1985/86:21, rskr. 1985/86:343) om ramarna för Sveriges Radio-koncernens verksamhet för en sexårsperiod. Regeringen har därefter ingått avtal med moderbolaget och programföretagen inom koncernen om deras verksamhet under perioden den 1 juli 1986–den 30 juni 1992. Närmare bestämmelser om rättigheter och skyldigheter beträffande sändningsrätten och programverksamheten finns i de avtal som träffats mellan staten och programföretagen. I avtalet mellan staten och Sveriges Radio AB regleras dels detta bolags uppgifter som

moderbolag i koncernen, dels koncernens verksamhet under krig och vid krigsfara.

Riksdagsbeslutet om Sveriges Radios verksamhet innebär i organisatoriskt avseende att koncernens integritet stärks. Vidare avlastas regering och riksdag en del beslut rörande verksamheten. I administrativt och ekonomiskt hänseende har moderbolaget fått en starkare ställning.

Sålunda har Sveriges Radio fått rätt att själv bestämma om frågor som tidigare varit riksdagsbundna såsom dem om sändningstidens längd samt om regional och lokal indelning. Riksdagsbeslutet innebär även att Sveriges Television medgettts rätt att ändra inriktningen av TV-kanalerna så att distriktsverksamheten koncentreras till en kanal.

Programföretagens sändningsrätt innebär att de har programmässig självständighet.

Riksdagsbeslutet innefattar etablering av ett fjärde FM-nät. Utbyggnaden av detta nät skall ske i fem etapper, den första hösten 1987, den sista hösten 1989.

När det gäller koncernens lokalförsörjning har regeringen bemyndigats att under en övergångsperiod av högst tre år, dvs. t.o.m. budgetåret 1988/89, besluta i frågor om lokalförsörjning och byggnadsinvesteringar. Efter denna övergångsperiod skall beslutanderätten övergå till moderbolaget Sveriges Radio AB. Riksdagens prövning kommer därefter att begränsas till investeringsnivån.

Byggnadsinvesteringarna skall kunna lånefinansieras mot säkerhet i de fastigheter (motsvarande) som anskaffats för koncernens räkning och som skall överföras eller redan har överförts till Sveriges Radio.

Genom 1986 års beslut har också planeringsförutsättningarna i resursmässigt avseende lagts fast. Koncernen skall sålunda under de tre första åren av avtalsperioden kunna räkna med ett årligt reformpåslag om 2,3% och ett rationaliseringskrav om sammanlagt 5%. Under andra hälften av perioden skall i stället de medel som frigörs genom besparingar i det fortsatta rationaliseringsarbetet och genom de strukturella förändringar som koncernen kan initiera tillföras koncernen som reformmedel.

Moderbolaget fördelar av riksdagen anvisade medel till företagen inom koncernen.

Kostnaderna för Sveriges Radios verksamhet hänför sig för närvarande till dels koncernens egna drift- och investeringskostnader och koncernens kostnader för uppförande av vissa större radio- och TV-hus, dels televerkets kostnader för investeringar, drift och underhåll av sändarnät samt kostnader för avgiftsuppbörd, dels kostnaderna för radionämndens verksamhet.

Med undantag för utlandsprogramverksamheten finansieras Sveriges Radio-verksamheten helt med mottagaravgifter. Programverksamheten till utlandet finansieras över statsbudgeten via ett anslag uppfört under utrikesdepartementets huvudtitel. Storleken av mottagaravgiften fastställs av riksdagen genom lagen (1978:478) om avgift för innehav av televisionsmottagare.

Riksdagen beslutar om den årliga tilldelningen av medel till Sveriges Radio, televerket och radionämnden för här aktuella kostnader.

Televerket har hittills haft ansvaret för uppbörden av avgiften. Denna

uppgift kommer i enlighet med riksdagens beslut våren 1987 att övertas av Sveriges Radio senast den 1 januari 1990. Televerket särredovisar intäkterna från mottagaravgifterna på ett särskilt konto.

Sveriges Radio AB rekvirerar månadsvis medel från televerket. Medel för televerkets egen del av rundradioverksamheten samt medel för radionämndens kostnader rekvireras vid behov.

Överskjutande avgiftsmedel överförs till riksgäldskontoret som redovisar dem på rundradiofonden (radiofonden). Vid underskott kan televerket sedan maj 1987 ta i anspråk en rörlig kredit för rundradioverksamhetens behov hos riksgäldskontoret. Denna kredit får uppgå till högst 80 milj. kr. under budgetåret 1987/88.

Medelsberäkningar

Förslagen i budgetpropositionen för den med mottagaravgifter finansierade radio- och TV-verksamheten under nästa budgetår och andra halvåret 1989 framgår av följande sammanställning. Beloppen anges i milj. kr.

	Beräknat för 1987/88	Förslag för	
		1988/89	1989:2
Sveriges Radio			
Investerings- och driftskostnader	2 247,9 ¹	2 391,2 ²	1 201,5 ²
Radionämnden	1,867 ¹	2,169 ²	
Televerket			
Investeringskostnader	128,0 ³	141,2 ⁴	73,2 ⁵
Driftskostnader	331,8 ³	334,8 ⁴	176,1 ⁵

¹ Prisläge 1985/86

² Prisläge 1986/87

³ Prisläge 1987/88

⁴ Prisläge 1988/89

⁵ Prisläge 1989:2

Tilldelning till Sveriges Radio AB

I propositionen redovisas att Sveriges Radio AB i skrivelse till regeringen har föreslagit att medel för rundradioverksamheten inte längre skall anvisas per budgetår utan per kalenderår. Som skäl för en omläggning har Sveriges Radio AB bl.a. angett följande (prop. s. 501).

- Den ökade framförhållningen mellan beslut om medelstilldelning och aktuellt räkenskapsår möjliggör för moderbolaget att fatta beslut om den interna medelsfördelningen i god tid, vilket väsentligt underlättar för programföretagen och medverkar till en rationell planering av programverksamheten.
- Koncernbolagens redovisning av uppgifter till myndigheter och offentliga organ sker normalt kalenderårsvis. Många av de avtal som ingås med utomstående knyts till kalenderåret.
- Koncernbolagens bokslutsarbete förkortas tidsmässigt. Informationen om koncernens verksamhet under det gångna året kommer att föreligga väsentligt tidigare efter räkenskapsårets utgång jämfört med nuvarande system.

Regeringen har i november 1987 medgett att bolagsordningarna för moderbolaget och programföretagen i koncernen får ändras bl. a. så att kalenderåret skall vara räkenskapsår. En förutsättning för detta beslut är enligt propositionen att riksdagen bifaller den föreslagna övergången till kalenderårsvisa medelsanvisningar. Även utlandsprogramverksamheten som finansieras över statsbudgeten föreslås omfattas av omläggningen till kalenderår. Däremot anser kulturministern att radionämnden bör anvisas medel för budgetår. Förslaget om omläggning av räkenskapsåret till kalenderår gäller också för televerkets del av rundradioverksamheten.

Vid en omläggning av räkenskapsåret till kalenderår kommer det budgetårsvisa räkenskapsåret dessförinnan att behöva förlängas med ett halvår. Regeringens förslag till medelstildelning till Sveriges Radio-koncernen och televerket omfattar alltså ett och ett halvt år.

De skäl för en övergång till kalenderårsvis medelstildelning till Sveriges Radio AB och televerket som redovisas i propositionen finner utskottet välgrundade. Utskottet har inte något att erinra mot förslaget om en omläggning av medelstildelningen till kalenderår.

Regeringens förslag till medelstildelning till Sveriges Radio-koncernen utgår från de planeringsförutsättningar i resursmässigt avseende som lades fast genom 1986 års riksdagsbeslut för perioden den 1 juli 1986 – den 30 juni 1992. Utskottet har i det föregående redogjort för dessa.

Under nästa budgetår har alltså beräknats ett reformtillskott och en rationalisering (om 1%). Däremot har sådana faktorer inte beaktats vid medelsberäkningen för andra halvåret 1989.

Vid medelsberäkningen för byggnadsinvesteringar har tagits upp ett belopp om 21,4 milj. kr. för kapitalkostnader under budgetåret 1988/89 och 16,6 milj. kr. under andra halvåret 1989.

Enligt propositionen bör kompensation för kostnadsutvecklingen till Sveriges Radio-koncernen ges på samma grunder som hittills dvs. att 60% av kostnaderna (löner) räknas upp med genomsnittspåslaget enligt slutet avtal för hela SAF/PTK-området medan 40% (priser) räknas upp enligt konsumentprisindex med effekterna av livsmedels- och boendekostnader frånräknade.

Sveriges Radio AB bör enligt propositionen för budgetåret 1988/89 och för andra halvåret 1989 anvisas 2 391,2 milj. kr. resp. 1 201,5 milj. kr. i 1986/87 års prisläge för koncernens drifts- och investeringskostnader.

I propositionen erinras om att Sveriges Radio AB sedan budgetåret 1970/71 har haft möjlighet att årligen i kostnadsutjämnande syfte från radiofonden rekvirera särskilda medel med skyldighet att under det därpå följande budgetåret återbetala motsvarande belopp. Denna dragningsrätt avser i dag 30 milj. kr. Genom 1986 års riksdagsbeslut fick moderbolaget möjlighet att finansiera investeringar eller investeringsliknande anskaffningar genom lånefinansiering (jfr prop. 1985/86:99 s. 74–75). Den nya möjligheten till lånefinansiering har givit Sveriges Radio AB möjlighet att skaffa sig en slags buffert i utgiftsplaneringen. Kulturministern säger sig därför räkna med att moderbolaget inför nästa års anslagsframställning överväger om dragningsrätten kan avskaffas. I avvaktan på en sådan bedömning från moderbolagets sida bör regeringen, eller efter beslut av regeringen moderbo-

laget, ges ett bemyndigande att i kostnadsutjämnande syfte från radiofonden rekvirera högst 30 milj. kr. under budgetåret 1988/89 och högst 15 milj. kr. under andra halvåret 1989. Dragningsrätterna skall avse kortare tidsperiod. De medel som erhålls får inte behållas som permanenta lån till koncernen.

I medelsberäkningarna för den avgiftsfinansierade radio- och TV-verksamheten har hänsyn tagits till kostnader för beredskapsåtgärder.

Enligt motion Kr240 (c) skall riksdagen som ett provisorium i avvaktan på en varaktigt finansieringslösning beräkna de medel för radio- och TV-verksamheten som föreslås i budgetpropositionen (yrkande 2). Utskottet konstaterar att det inte råder delade meningar om medelsberäkningarna för den avgiftsfinansierade verksamheten inom Sveriges Radio-koncernen. Utskottet tillstyrker alltså regeringens förslag. Även i övrigt biträder utskottet regeringens förslag i här aktuell del.

Medelsberäkning för radionämnden

I propositionen beräknas 2 169 000 kr. till radionämndens verksamhet för budgetåret 1988/89. Utskottet anser att medelsberäkningen bör godtas.

Medelsberäkningar m.m. för televerket

Televerkets investeringsplan är femårig och rullande. Televerkets förslag till fördelning på olika typer av investeringar under femårsperioden 1988/89–1992/93, enligt en framräkning av den av riksdagen våren 1987 godkända planen, framgår av en tabell i propositionen (s. 503).

Det i det föregående redovisade förslaget att televerket framgent skall tilldelas medel för kalenderår i stället för budgetår medför att investeringsplanen under en övergångsperiod kommer att omfatta fem och ett halvt år i stället för fem år, dvs. den bör nu få omfatta perioden 1988/89–1993. Den i propositionen föreslagna investeringsplanen innebär att kostnaderna för det fjärde FM-nätet enligt riksdagens beslut (prop. 1985/86:99, KrU 1985/86:21, rskr. 1985/86:343) belastar de två första budgetåren och att de kostnader för åtgärder för bättre regional-TV-täckning m.m., som riksdagen beslöt om vid föregående riksmöte (prop. 1986/87:100 bil. 10, KrU 1986/87:11, rskr. 1986/87:197), belastar hela perioden.

I propositionen redovisas att kostnaderna för verkets försvarsberedskapsåtgärder för rundradions behov fr.o.m. nästa budgetår bör täckas av medel ur radiofonden. Härigenom kommer även försvarsberedskapsutgifterna att kunna hållas samman med de övriga utgifter och intäkter som kan hänföras till televerkets rundradioverksamhet på samma sätt som gäller för Sveriges Radio-koncernens verksamhet.

Vidare förordas på förslag av televerket att investeringsramen höjs med 20 milj. kr. per år fr.o.m. andra halvåret 1990 för att verket skall kunna tidigarelägga vissa reinvesteringar i radiolänknätet. Härigenom kan man åstadkomma den kapacitetsökning som behövs för att tillgodose Sveriges Radio-koncernens nu ökande programöverföringsbehov samtidigt som överföringskvaliteten kan upprätthållas och även förbättras. Vidare kan frekvensresurser säkras för rundradion, vilket är en viktig förutsättning för att programdistributionen även i fortsättningen skall kunna ske i ett för radion

och televisionen exklusivt nät. Den totala investeringsnivån behöver dock inte höjas eftersom kostnaderna tidsmässigt avlöser kostnaderna för utbyggnaden av det fjärde FM-nätet.

Regeringens förslag innebär att investeringsnivån blir 141,2 milj. kr. för nästa budgetår och 73,2 milj. kr. för andra halvåret 1989 i resp. periods prognostiserade prisläge. Nivån för de fyra sista åren i planen är beräknad i 1989 års prognostiserade prisläge och stannar vid 144,8 milj. kr. för år 1990, 144,6 milj. kr. för vart och ett av åren 1991 och 1992 samt 139,2 milj. kr. för år 1993.

Regeringens beräkningar av medel för nästa budgetår för televerkets driftskostnader för programdistribution inkl. programinsamling utgår från det treåriga huvudförslag som lades fast inför budgetåret 1986/87 och som innebär ett rationaliseringskrav för nästa budgetår motsvarande 1%. Vidare medför utbyggnaden av ett fjärde FM-nät och åtgärder för bättre regional-TV-täckning m.m. ökade driftskostnader.

Beträffande medel för avgiftsinkassering och avgiftskontroll har i propositionen förutom kompensation för kostnadsökningar, räknats med en enprocentig rationalisering i enlighet med televerkets förslag.

Televerkets verksamhet med programdistribution inkl. programinsamling bör i likhet med Sveriges Radios verksamhet befrias från formella rationaliseringskrav fr.o.m. hösten 1989. Kulturministern uttalar att verket även i fortsättningen bör söka åstadkomma rationaliseringar. Dessa bör redovisas i anslagsframställningarna.

Medelsanvisningen för televerkets driftskostnader bör därmed uppgå till $(259,8 + 75,0 =) 334,8$ milj. kr. för budgetåret 1988/89 och $(137,3 + 38,8 =) 176,1$ milj. kr. för andra halvåret 1989 i resp. periods prognostiserade prisläge.

Utskottet tillstyrker förslagen. Vidare tillstyrker utskottet regeringens hemställan såvitt avser vissa bemyndiganden.

Mottagaravgiften m.m.

Riksdagen beslöt våren 1987 att Sveriges Radio skall från televerket överta ansvaret för uppbörden av mottagaravgifter inkl. avgiftkontrollen senast den 1 januari 1990.

I propositionen redovisas att moderbolagets styrelse har funnit att den lämpligaste associationsformen för den nya verksamheten är ett av moderbolaget helägt dotterbolag. Kulturministern ansluter sig till denna bedömning och aviserar att han under år 1988 avser att återkomma till regeringen med förslag om riktlinjer för verksamheten och den lagstiftning som behövs inför bytet av huvudman m.m.

Utskottet har inget att erinra mot att ansvaret för verksamheten med uppbörd och kontroll av mottagaravgifter anförtros ett särskilt dotterbolag till Sveriges Radio AB.

Den allmänna mottagaravgiften är 756 kr. per år sedan den 1 juli 1987 och tilläggsavgiften för färg-TV 160 kr. per år. Antalet allmänna avgifter uppgick den 1 juli 1987 till nästan 3,3 miljoner och antalet tilläggsavgifter för färg-TV nästan 3,1 miljoner. I propositionen föreslås att den allmänna mottagaravgif-

ten höjs med 68 kr. till 824 kr. för budgetåret 1988/89. Färgtillägget bör vara oförändrat, 160 kr.

KrU 1987/88:11

I enlighet med det sagda föreslås i propositionen ändring av lagen (1978:478) om avgift för innehav av televisionsmottagare.

Höjningen av mottagaravgiften är främst avsedd att täcka ökade utgifter på grund av kostnadsutvecklingen samt att minska underskottet i radiofonden. Underskottet i radiofonden per den 30 juni 1987 var 103,4 milj. kr.

I propositionen lämnas följande redogörelse för fondutvecklingen (s. 516).

Den faktor som är helt avgörande för fondutvecklingen är storleken på Sveriges Radios kompensationsindex. En ökning av kompensationsindex med 1% motsvarar i dag i runda tal 24 milj. kr. ytterligare i medelsåtgång. Budgetåret 1986/87 uppgick denna index till 5,33%, vilket är betydligt mer än vad som beräknats inför de två senaste höjningarna av mottagaravgiften. Om kostnadsutvecklingen även under innevarande budgetår når samma nivå kommer bidraget till återuppbyggnaden av fonden att också då bli betydligt lägre än väntat.

Kulturministern anger som riktmärke vid bedömningen av TV-avgiftsutvecklingen under de närmaste åren att underskottet i radiofonden skall ha förbytts i ett överskott senast under år 1990. En förutsättning är att Sveriges Radios kompensationsindex under tiden fram till dess inte överstiger 6% per år.

Med den föreslagna höjningen av den allmänna mottagaravgiften och under de angivna förutsättningarna beräknas underskottet i radiofonden under budgetåret 1988/89 minska med ca 44 milj. kr.

I motion Kr240 (c) avvisas förslaget om en höjning av mottagaravgiften. Motionärerna anser att det är angeläget att Sveriges Radio-koncernens finansieringsfrågor snarast får en långsiktig lösning. De vill därför att regeringen snarast och senast hösten 1988, skall lägga fram förslag om att reklam skall sändas i en av TV-kanalerna (yrkande 1 delvis). Motionärerna räknar med att reklaminkomsterna kommer att tillföra Sveriges Television ett betydande tillskott av medel så att företaget på ett bättre sätt än hittills kan ta sitt kulturpolitiska ansvar. I avvaktan på detta förslag bör – som ovan redovisats (s. 8) – koncernen som ett provisorium få den i propositionen föreslagna medelstildningen.

I motion Kr294 (s) uttalas att den föreslagna höjningen av mottagaravgiften bör följas av ytterligare höjningar för att stärka Sveriges Radios ställning som public-service-företag. Motionärerna vänder sig mot tanken att tillåta reklam i Sveriges Radios sändningar. De anser att det är viktigt att det snarast läggs fast en plan för att säkra de ekonomiska förutsättningarna för en kvalitativt högtstående produktion utan finansiering via reklaminkomster.

Utskottet konstaterar att utgångspunkten för förslagen i motionerna Kr240 och Kr294 är en önskan om att bevara och stärka Sveriges Radios ställning. I detta sammanhang vill utskottet erinra om vad kulturministern uttalar i det inledande avsnittet i budgetpropositionen (s. 41) om behovet av svensk television. Han anför där bl.a. följande.

Utvecklingen av satellitsändningar och av kommersiell TV i Europa understryker emellertid också behovet av svensk television. Huvudansvaret för

TV-utbudet i Sverige måste även i fortsättningen ligga på ett företag som står i allmänhetens tjänst. Det är viktigt att ett sådant företag arbetar effektivt, att det har en trygg finansiering genom avgifter och tillräckliga ekonomiska resurser. På så sätt kan företaget åstadkomma ett mångsidigt programutbud som har det svenska samhället och den svenska kulturen för ögonen. De nuvarande målsättningarna för programföretagen inom Sveriges Radio-koncernen innebär bl. a. att företagen skall utöva sin sändningsrätt opartiskt och sakligt, att de skall söka tillgodose skiftande behov och intressen och ge utrymme åt en mångfald av olika åsikter och meningsriktningar och att programutbudet som helhet skall präglas av folkbildningsambitioner. I en situation då det uppkommer nya kommersiella programkanaler finns det en risk att den svenska televisionen lockas att anpassa sig till dessa. En sådan förändring är inte önskvärd och skulle enligt min mening knappast kunna förenas med företagets uppdrag.

När det gäller förslaget i motion Kr240 om reklamfinansiering av Sveriges Radios verksamhet vill utskottet erinra om att konstitutionsutskottet med anledning av att ett antal motionsförslag väckts kommer att behandla den övergripande frågan om huruvida reklamsändningar skall tillåtas i etermedierna. Denna fråga har nära samband med frågan om huruvida en från Sveriges Radio fristående TV-kanal skall få upprättas (jfr KrU 1987/88:1 y). Med hänsyn till det anförda avstyrker utskottet yrkande 1 i motion Kr240 och motion Kr294 båda motionerna i här aktuell del.

I motion Kr323 (m) förordas en mindre höjning av den allmänna mottagaravgiften än den som föreslås i propositionen – 54 kr. i stället för 68 kr. Motionären kritiserar det kompensationsindex för Sveriges Radio som anges i propositionen. Han anser att utgångspunkten för beräkningen nämligen att index inte skall överstiga 6% under tiden fram till år 1990 är mycket kraftigt tilltagen. Motionären hänvisar till att i de beräkningar som ligger till grund för förslaget till statsbudget för budgetåret 1988/89 antas lönerna stiga med 4% per år både år 1988 och år 1989 och konsumentpriserna beräknas stiga med drygt 3% år 1988. Med hänvisning härtill anser motionären att Sveriges Radios kompensationsindex inte kommer att överstiga 4%. Även med denna höjning skulle enligt motionären radiofonden kunna byggas upp i den takt som regeringen förordar.

Utskottet har i det föregående redogjort för hur Sveriges Radios kompensationsindex beräknas (s. 8). I anslagsframställningen för budgetåret 1988/89 lämnar Sveriges Radio följande redovisning för hur gällande kompensations-system har utfallit i förhållande till koncernens kostnadsutveckling för perioden 1982/83–1985/86.

Kostnadsstrukturen för Sveriges Radio-bolagen sammanfaller inte helt med sammansättningen av kompensationsindex. En fullständig överensstämmelse är i praktiken omöjlig att åstadkomma.

Prisförändringarnas genomslag i Sveriges Radio-koncernens kostnader sammanfaller inte alltid i tiden med genomslaget i den allmänna kostnadsutvecklingen.

Dessa förhållanden innebär att en jämförelse mellan utvecklingen av kompensationsindex och Sveriges Radios egen kostnadsutveckling bör avse en längre tidsperiod än ett år för att vara rättvisande.

För huvuddelen av kostnaderna bygger beräkningen på avtalsmässiga höjningar (löner, gager, avtal med upphovsrättsorganisationer) och på uppgifter från leverantörer (televerket, posten, energiverket).

Sveriges Radio-koncernens kostnadsutveckling och kompensationsindex 1982/83–1985/87 redovisas i nedanstående tablå. Uppgifterna i anslagsframställningen har i tablån kompletterats med vissa – av utskottet inhämtade – reviderade uträkningar.

KrU 1987/88:11

	SR:s kostnader	Komp.- index
1982/83	5,4 %	7,0 %
1983/84	8,0 %	8,4 %
1984/85	8,0 %	8,31 %
1985/86	6,3 %	5,65 %

SR-koncernens kostnader ökade snabbare än kompensationsindex år 1985/86, långsammare de tre andra åren. I genomsnitt ökade Sveriges Radio-koncernens kostnader 6,9% årligen mot 7,3% för kompensationsindex.

Kompensationsindex ökade 1986/87 med 5,33 %.

Mot denna bakgrund finner utskottet att den i propositionen under tiden fram till år 1990 angivna övre gränsen för kompensationsindex om 6% torde vara en rimlig uppskattning av kostnadsutvecklingen.

Utskottet vill framhålla att den föreslagna höjningen av mottagaravgiften inte är avsedd att tillföra Sveriges Radio-koncernen en reell ekonomisk förstärkning utan för att täcka ökade utgifter på grund av kostnadsutvecklingen och för att minska underskottet i radiofonden. Frågan om hur underskottet skall avarbetas behandlade utskottet våren 1986 i samband med ställningstagande till förslag om höjning av mottagaravgiften (KrU 1985/86:21 s. 54). Utskottet uttalade därvid följande.

Utskottets ställningstagande i det föregående till bl.a. reformpåslaget för radio- och TV-verksamheten i förening med den omständigheten att det vid ingången av nästa budgetår beräknas föreligga ett betydande underskott i radiofonden innebär enligt utskottets mening att det är nödvändigt att höja mottagaravgiften. Skäl kan finnas för att låta höjningen bli större än den av regeringen föreslagna så att underskottet i fonden avarbetades helt. Å andra sidan är det viktigt att avgiftshöjningen inte blir större än oundgängligen nödvändigt. Utskottet anser i likhet med regeringen att underskottet bör kunna avarbetas successivt.

Vad utskottet sålunda uttalade våren 1986 bör gälla även vid bedömningen av den nu aktuella avgiftsfrågan. Med hänsyn härtill och med hänvisning även till vad utskottet i övrigt anfört i det föregående tillstyrker utskottet den i propositionen föreslagna höjningen av mottagaravgiften och avstyrker motion Kr240 yrkande 1 i här aktuell del och motion Kr323.

Vänsterpartiet kommunisterna anser i motion Kr296 att Sveriges Radios verksamhet till viss del borde skattefinansieras. De förordar därför att en utredning skall tillsättas med uppgift att se över finansieringsformerna för Sveriges Radio.

Motionsyrkanden som i allt väsentligt överensstämmer med det här aktuella har vid flera tillfällen och senast våren 1986 (KrU 1986/87:11) avstyrkts av utskottet och avslagits av riksdagen. Utskottet har därvid bl.a. erinrat om att frågan om skattefinansiering behandlades i 1978 års radiopro-

position och att ett sådant finansieringssätt då avvisades. Utskottet finner inte anledning att ändra uppfattning och avstyrker alltså motion Kr296 yrkande 2.

Förslaget i motion Kr295 (s) syftar till att stärka Sveriges Televisions ekonomiska ställning. Motionärerna menar att TV-sändningarna under sommarmånaderna kunde koncentreras till en enda kanal. De anför att detta skulle kunna ge resurser till ökat och kanske bättre programutbud under de månader då de flesta människor vistas mest inomhus och därför ser mest på TV. Motionärerna anser att detta förslag bör övervägas inför kommande förhandlingar mellan staten och Sveriges Television. Utskottet vill erinra om att riksdagens beslut 1986 om Sveriges Radios verksamhet för avtalsperioden 1986–1992 innebär bl.a. att det ankommer på bolagen inom koncernen att besluta om sändningstidens längd och förläggning. Beslutet innebär också att det skall finnas två TV-kanaler. Med hänvisning härtill avstyrker utskottet motion Kr295.

Regionalt producerade program i televisionens rikssändningar

Enligt statsmakternas beslut år 1978 (prop. 1977/78:91, KrU 1977/78:24, rskr. 1977/78:337) skulle ca 40% av de egenproducerade programmen i radions och televisionens rikssändningar produceras regionalt. I det beslut om Sveriges Radios verksamhet under avtalsperioden 1986–1992 som riksdagen fattade våren 1986 ingår som en riktlinje att samma andel av ifrågavarande program i radions och televisionens rikssändningar bör produceras utanför Stockholm.

Under hösten 1987 har Sveriges Television, som en följd av 1986 års riksdagsbeslut, fått en organisation som innebär att TV-distriktens verksamhet är samlad i en kanal – rikskanalen (TV 2) – medan produktionsenheterna i Stockholm är samlade i den andra kanalen – Stockholmskanalen (Kanal 1).

Sveriges Radio AB redovisar i sin anslagsframställning att andelen regionalt producerade riksprogram har stigit till 40%. Vidare har regionala TV-sändningar över Uppsala och Stockholms län, ABC-nytt, startat under hösten 1987.

I motion Kr298 (c) yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att decentraliseringen av TV-verksamheten inom Sveriges Television under avtalsperioden skall fortsätta mot målet att 60% av programverksamheten och resurserna förläggs till de tio TV-distrikten. Motionärerna ger en utförlig motivering för sitt förslag. De kritiserar fördelningen av resurser mellan Kanal 1 och TV2 och hänvisar till en fördelningsnyckel som Sveriges Televisions styrelse har fastställt.

Enligt uppgifter om fördelningen av budgetmedel som Sveriges Television har tillställt utskottet har i den preliminära fördelningen för nästa budgetår Kanal 1 tilldelats ett belopp om 534,3 milj. kr. och TV2 ett belopp om 515,1 milj. kr. Det uppges att vid fördelningen skall beaktas bl.a. att TV2:s budget belastas, liksom fallet är innevarande år, med förvaltningskostnader (lokaler m.m.) i distriktet. Motsvarande kostnader för Kanal 1 belastar inte Kanal 1:s budget. Vidare anges att i tilldelningen till TV2 ingår även, liksom fallet är innevarande år, medel för distriktsproducerade riks- och sportnyheter som i sändningstid även kommer Kanal 1 till godo.

Den i motionen återopade fördelningsnyckeln – som huvudsakligen avser programmedel – redovisas i Sveriges Televisions anslagsframställning enligt följande.

Mot bakgrund av att regeringens proposition 1985/86:99 om Sveriges Radio entydigt klargör att distriktsproduktionen under avtalsperioden skall uppgå till 40 procent av Sveriges Televisions allmänproduktion, samtidigt som det faktiska utfallet i timmar, men ej i pengar, är 43,6 procent fastställdes Sveriges Televisions styrelse i januari 1987 följande fördelningsnyckel.

Programområde	Kanal 1	TV 2
Allmänproduktion	60 procent	40 procent
Tung produktion	60 "	40 "
Sportevenemang	50 "	50 "
Främmande	55 "	45 "
Repriser	55 "	45 "

Fördelningen baserades på jämförbara normal. Effekten av fördelningen skall fortlöpande utvärderas och beaktas vid kommande fördelningsbeslut.

Vid en schablonmässig värdering av de resurser kanalerna disponerar framgår att övervikten för Kanal 1 är ca 100 mkr. Huvuddelen av dessa medel ligger dock utanför kanalens egen budget.

Vid medelsfördelningen har strävan varit att TV2 skall tillföras de medel som distrikten i dag har samt de medel från nuvarande TV1 och TV2 som TV2 enligt sitt uppdrag ska disponera.

Den budget Sveriges Television lagt fast för programverksamheten det första verksamhetsåret har alltså en preliminär karaktär. Som framhållits skall effekten av fördelningen fortlöpande utvärderas och resultaten av denna utvärdering beaktas vid kommande fördelningsbeslut.

Utskottet konstaterar med tillfredsställelse att den av statsmakterna våren 1986 angivna målsättningen att ca 40% av de egenproducerade programmen i rikssändningarna i TV skall produceras regionalt har uppfyllts. Utskottet vill understryka betydelsen av att effekterna av fördelningen utvärderas. Utskottet anser att riksdagen under löpande avtalsperiod inte bör göra en sådan framställning som föreslås i motion Kr298. Motionen avstyrks alltså.

Sveriges Radios programverksamhet

I det följande behandlar utskottet ett antal motionsyrkanden som rör Sveriges Televisions programutbud. Som bakgrund vill utskottet erinra om att utskottet i betänkandet KrU 1985/86:21 (s. 27) med anledning av förslag om olika programinslag framhöll att det liksom hittills bör ankomma på Sveriges Radio att i programfrågor arbeta fritt och självständigt inom ramen för de allmänna riktlinjer som anges i radiolagen och i avtalen mellan staten och bolagen i Sveriges Radio-koncernen (se närmare härom bl.a. KrU 1983/84:17 s. 22).

I det avtal mellan staten och Sveriges Television som träffats i juni 1986 lämnas närmare bestämmelser om programverksamheten. I 6 § slås fast att programmen skall ge kunskaper och upplevelser, förmedla erfarenheter samt skänka god underhållning. De skall utformas så att de genom kvalitet,

tillgänglighet och mångsidighet i skäligen omfattning tillgodoser skiftande behov och intressen hos landets befolkning. Även mindre gruppers intressen skall i görlig mån tillgodoses. Programutbudet skall som helhet präglas av folkbildningsambitioner. Det skall utformas så att utrymme ges åt en mångfald av olika åsikter och meningsriktningar och så att hänsyn tas till olika förutsättningar hos befolkningen. Ett mångsidigt utbud av program på svenska språket skall tillhandahållas och svenska artister och verk av svenska upphovsmän skall i betydande omfattning förekomma i televisionen.

I avtalet anges även de speciella skyldigheter som Sveriges Television har att ta hänsyn till. Sålunda skall företaget ta särskild hänsyn till språkliga och etniska minoriteter samt till olika grupper av handikappade. I fråga om program på invandrar- och minoritetsspråk samt program om och för handikappade har moderbolaget i enlighet med riksdagens beslut år 1986 ett samordningsansvar. Enligt avtalet med staten får moderbolaget Sveriges Radio AB fördela ansvaret mellan programföretagen så att insatserna inom koncernen samordnas. Moderbolaget skall därvid beakta att koncernen som helhet har att ta särskild hänsyn till språkliga och etniska minoriteter och olika grupper av handikappade.

Folkpartiet påpekar i motion Kr231 att *Sveriges Radios ställning i den nya mediemiljön* med kabel-TV och sändningar från satellit innebär en internationell konkurrens som saknar motstycke i etermediernas tidigare historia i Sverige. Denna konkurrens kommer inte att minska utan kommer tvärtom att skärpas. Motionärerna anser att det är angeläget att möta den nya situationen positivt och offensivt genom att stärka Sveriges Radio. För att kunna fullgöra sina uppgifter som företag i allmänhetens tjänst behöver Sveriges Radio både kreativitet och ekonomiska resurser. Motionärerna framhåller även att programföretagen inom Sveriges Radio-koncernen ständigt måste sträva efter att höja programkvaliteten och ta till vara alla möjligheter till rationaliseringar.

I motion Kr294 (s) som delvis behandlats i det föregående, erinras om att för Sveriges Radios del har den senaste tioårsperioden inneburit att omfattande resurser har gått till tekniska investeringar och kraftiga öknings av sändningstiden. Nya resurser har enligt motionärerna endast i begränsad utsträckning kunnat användas till att kvalitativt förbättra programverksamheten. De menar att detta förhållande är mycket bekymmersamt inför 1990-talets mediemiljö. Det är viktigt, säger de, att en plan för att skapa de nödvändiga resurserna snarast läggs fast.

Även vänsterpartiet kommunisterna uttalar i motion Kr296 viss oro för utvecklingen på etermedieområdet. De anför att det effektivaste motmedlet mot rymdens kommersiella krafter är ökade satsningar på svensk radio och television.

Med anledning av de synpunkter och önskemål som förs fram i motionerna vill utskottet erinra om att vid riksdagens ställningstagande våren 1986 till Sveriges Radios verksamhet var den givna utgångspunkten att programverksamheten skall stå i allmänhetens tjänst. Kulturministern framhåller i budgetpropositionen att det är angeläget att med kraft försvara denna grundidé i en tid med stora förändringar av mediemiljön. Han anför vidare

att när ett växande – och i inte ringa omfattning kommersialiserat och utslästat – programutbud når oss via satellit och kabel är det viktigt att programföretagen lever upp till grundtanken om publicistiskt oberoende etermedier vilka har som en huvuduppgift att förmedla och levandegöra svensk kultur.

Mot här angiven bakgrund finner utskottet att det råder en stor enighet om betydelsen av Sveriges Radios verksamhet för det svenska samhället och behovet av att på olika sätt stärka företagens ställning. Utskottet anser därför att uttalanden från riksdagens sida beträffande behovet av att Sveriges Radio i framtiden får förstärkta resurser inte är erforderliga. Motionerna Kr231 yrkande 3, Kr294 i här aktuell del och Kr296 yrkande 1 avstyrks alltså.

När det gäller önskemålet i motion Kr294 om utarbetande av en *plan för resurstillskott till Sveriges Radio* i syfte att kvalitetsmässigt höja Sveriges Radios verksamhet vill utskottet peka på att inom Sveriges Radio AB genomförs för närvarande en analys av troliga konsekvenser av förändringar i mediemiljön under 1990-talet. En sådan förändring är att den svenska andelen av det samlade TV-utbudet kommer att minska. I analysarbetet ingår att ange med vilken ambitions- och resursnivå planeringen bör ske för att svensk radio och television skall kunna stärkas. Public service-verksamheten måste kunna bevara en stark och respekterad ställning hos publiken. Avsikten är att studien som skall färdigställas under våren 1988 skall utgöra utgångspunkt för anslagsframställningen för budgetåret 1989/90.

Med hänvisning till det anförda finner utskottet att motionärernas förslag om utarbetande av en plan i allt väsentligt är tillgodosett. Motionsyrkandet i här aktuell del bör alltså inte föranleda någon åtgärd av riksdagen.

Moderata samlingspartiet kritiserar i motion Kr238 *Sveriges Radios kulturprogram*. Även en jämförelse med andra länders TV-utbud utfaller till Sveriges Radios nackdel, anser motionärerna. De anför att moderna konstnärliga filmer kan ses på TV i exempelvis Danmark, Spanien och Australien, medan den svenska publiken får hålla till godo med 30- och 40-talsfilmer. Symfonikonsorter, operor och teaterföreställningar förekommer alltför sällan. De menar att många underhållningsprogram håller en låg nivå.

Med hänsyn till den stora genomslagskraft som främför allt televisionen har är det naturligt med önskemål om en höjning i olika avseenden av programkvaliteten. Utskottet vill framhålla att enligt avtalen mellan staten och programbolagen skall dessa bl.a. främja konstnärlig och kulturell förnyelse samt bedriva skapande verksamhet med konstnärliga uttrycksformer. De skall vidare bevaka och granska händelser och utveckling på kulturlivets olika områden samt i samspel med det övriga kulturlivet stimulera och förmedla olika kulturaktiviteter.

Utskottet, som inte kan instämma i den generaliserande kritik av Sveriges Radios kulturprogram som motionärerna för fram, avstyrker motion Kr238 yrkande 5 under hänvisning till vad som tidigare sagts om programföretagens självständighet. Utskottet vill i detta sammanhang erinra om att enligt 1982 års film- och videoavtal som slutits mellan staten och filmbranschen finns en spärrtid för visning av svenska filmer i TV. Sådana långfilmer som erhållit produktionsgaranti från Svenska Filminstitutet och där filmerna tillkommit i

samverkan med företag inom Sveriges Radio-koncernen får visas i svensk television tidigast 18 månader efter biografpremiären.

KrU 1987/88:11

I motionerna 1986/87:K708 och 1987/88:K708 väckta av Alf Svensson (c) aktualiseras frågan om *Sveriges Radios bevakning av de politiska partiernas verksamhet* inför de allmänna valen. Motionären anser att Sveriges Radio bör behandla de politiska partierna lika när det gäller de speciella valprogrammen och att bestämmelser härom bör tas in i avtalen mellan staten och företagen i Sveriges Radio-koncernen. Hemställan som är likalydande i de båda motionerna syftar till att riksdagen skall göra en framställning till regeringen om informationsfriheten för politiska partier.

Med anledning av motionsyrkandena vill utskottet anföra följande.

Radionämnden granskade under år 1986 bevakningen av miljöpartiet i riksradiation och televisionen inför riksdagsvalet år 1985. Med anledning av anmälningar till nämnden om att Sveriges Television i bevakningen inför 1985 års riksdagsval hade diskriminerat miljöpartiet granskade nämnden utbudet i programföretagens rikssändningar de sista 4,5 månaderna före valet.

Nämndens sammanfattande bedömning av granskningen var att varken riksradios eller televisionens bevakning av miljöpartiet inför riksdagsvalet år 1985 uppnådde en acceptabel nivå. Den bevakning som förekom under tiden 1 maj–15 september strider mot i första hand kraven på allsidighet, granskning och spegling enligt 11 § i 1979 års avtal mellan staten och Sveriges Riksradio resp. Sveriges Television.

Nämnden uttalade sig även om behandlingen av Kristen demokratisk samling (kds) och anförde att bevakningen i programmen utanför nyhets-sändningar kan sägas vara i stort sett jämbördig med den bevakning som bestods miljöpartiet. Denna iakttagelse gäller både riksradiation och televisionen. Nyhetsmässigt bevakades dock kds i större omfattning.

Inför 1988 års riksdagsval kommer Sveriges Television att i Kanal 1 sända två program av pejlingstyp. I varje program utfrågas representanter för riksdagspartierna samt kds och miljöpartiet. TV2 sänder förutom fem intervjuprogram med riksdagspartiernas partiledare även två intervjuprogram med partiledarna för kds och miljöpartiet. När det gäller partiledarbatten i TV har Sveriges Television beslutat att endast de partier som är representerade i riksdagen får delta.

I Sveriges Riksradios valprogram ingår bl.a. partiledarintervjuer med riksdagspartierna samt kds och miljöpartiet.

Med hänvisning till vad som anförts samt till programföretagens självständighet avstyrks motionerna 1986/87:K708 yrkande 4 och 1987/88:K708 yrkande 4.

Sveriges Radios verksamhet med avseende på *handikappprogram* tas upp i tre motioner.

Enligt motion Kr248 (m) är det av största vikt att den pågående planeringen för textning av TV-nyhetsprogram under hösten 1989 kan fullföljas. Vidare anser motionärerna att en speciell textningsteknik – Velotype-teknik – bör användas samt att programtextningen av svensktalade program skall öka från 7–8 timmar till 10 timmar per vecka.

Enligt motion Kr299 (c) bör en plan för att öka televisionens insatser för döva snarast utarbetas.

De synskadades svårigheter att tillgodogöra sig TV-program på främmande språk tas upp i motion Kr246 (fp). Motionärerna förordar att en försöksverksamhet skall inledas med direkt översättning av skriven text till tal i vissa TV-program.

Som utskottet redovisat i det föregående har moderbolaget ett samordningsansvar för program för och om handikappade. Inom moderbolaget har därför en plan för Sveriges Radio-koncernens verksamhet utarbetats. Denna plan, som har godkänts av moderbolagets styrelse, innebär sammanfattningsvis att programverksamheten i första hand bör innebära åtgärder som underlättar för de handikappade att ta del av de ordinarie programmen. Det finns dock även motiv för produktion av program med sikte på en speciell målgrupp.

I planen tas vidare upp åtgärder som framgår av följande redovisning.

Program om de handikappades situation bör liksom nu förekomma inom ramen för den vanliga programverksamheten men utbildningsradions speciella satsningar på program om handikappade bör fortsätta.

När det gäller pågående verksamheter inom handikappområdet bör programtextningen av svensktalade program öka till ca 10 timmar per vecka fram till avtalsperiodens slut inom den ram av ca 20 timmar per vecka som är tillgänglig i tid för att kunna textas.

Antalet informationssidor i text-TV utökas under innevarande och nästa budgetår genom att olika sidor sänds i de två TV-kanalerna. För att få med lokala nyheter bör text-TV-redaktionen samarbeta med lokalradion.

Sveriges Televisions Faludistrikt kommer att driva en försöksverksamhet med ett särskilt nyhetsprogram på teckenspråk.

Text-TV-redaktionen planerar också textsättning av ett av de halvtimmeslånga nyhetsprogrammen med start senast hösten 1989.

Sveriges Utbildningsradio planerar en programserie med utbildning i teckenspråk som kan sändas under budgetåret 1988/89. I företagets planer ingår också ett utvecklingsprojekt under de närmaste två åren med samhällsorienterade program till informationssvaga.

Andra projekt gäller åtgärder för de synskadade. Inom ramen för Sveriges Radios forsknings- och utvecklingsverksamhet sker försök med ny teknik för att ge möjlighet för synskadade att ta del av utländska TV-program. Vidare underlättas utgivningen av radioprogram som talböcker.

För att förbättra programinformationen för synskadade undersöks möjligheterna att ge ut Röster i Radio/TV på kassett liksom möjligheterna att ge programinformation via punktskrift och syntetiskt tal.

Vad avser förslaget i motion Kr248 om användning av Velotype-teknik vill utskottet upplysa om att ifrågavarande teknik kommer att användas i den försöksverksamhet som Faludistriktet skall driva.

Det projekt som sker inom ramen för Sveriges Radios forsknings- och utvecklingsverksamhet tillgodoser i allt väsentligt önskemålet i motion Kr246. Beträffande motion Kr299 finner utskottet att den ovan redovisade planen i huvudsak tar upp de förslag som motionären för fram. Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motionerna Kr246, Kr248 och Kr299.

Ökad *textning av invandrarprogram* föreslås i motion Kr247 (fp). Motionären anser att TV:s nyhetsprogram på invandrarpråk skall förses med svensk text.

Förslag med samma syfte som det här aktuella har utskottet behandlat åren 1986 och 1987. Utskottet som vid båda tillfällena avstyrkte förslagen framhöll att textning på svenska av många program på invandrarpråk är ägnat att förbättra förståelsen hos den svenska befolkningen för invandrarna och öka kunskapen om deras hemländer.

Sveriges Television har successivt utökat textningen av program för invandrare. Resurserna koncentreras till aktuella magasinprogram av typ Mosaik som bl.a. syftar till att öka förståelsen för invandrararnas kulturer. Dessa program har också fått förlängd sändningstid på bekostnad av de rena nyhetsprogrammen. Dessa senare textas inte till svenska. Av pedagogiska skäl textas inte vissa barnprogram. Med hänvisning till det anförda och till programföretagens självständighet avstyrks motionen.

I motion Kr322 (m) anför motionären att det i många år framförts önskemål om *textning på svenska av det finska veckomagasin* som produceras av invandrarredaktionen vid Sveriges Radio. Hon hänvisar till ett uttalande av Sveriges Radio AB:s styrelse om att de i Sverige bosatta finlandssvenskarna också skall ha rätt till service på sitt eget språk. Hon anser därför att textning till svenska bör kunna införas under budgetåret 1988/89.

Enligt vad utskottet inhämtat avser det av motionären åberopade uttalandet ett uttalande som gjordes i moderbolagets styrelse i augusti 1987 av innehåll att anvisningarna för invandrar- och minoritetsspråkverksamheten skall kompletteras med ett rimligt hänsynstagande jämväl till de intressen som till Sverige inflyttade svenskspråkiga finländare har att i programverksamheten få information på svenska språket om förhållanden och utveckling i Finland.

Med hänvisning till programbolagets självständighet avstyrker utskottet motionen i här aktuell del.

I motionen framförs också önskemål om uttalanden om *uppdelning av veckomagasinet* på flera korta sändningar. Med anledning härav vill utskottet påpeka att efter beslut av Sveriges Televisions styrelse kommer fr.o.m. hösten 1988 korta nyhetssändningar på finska att sändas en gång om dagen från måndag till fredag. Motionsförslaget är alltså tillgodosett. Utskottet avstyrker därför motionen i här aktuell del.

Förslag om insatser från radion och televisionen för att motverka olika former av *drogbruk och alkoholmissbruk* läggs fram i motionerna Kr300 (fp,m,c), Kr302 (c) och Kr330 (m).

Enligt den först nämnda motionen bör Sveriges Television åläggas att genomföra en granskning av alkoholbilden i TV. Motionärerna hänvisar till den av Sveriges Radios publik- och programforskningsavdelning utarbetade rapporten om alkoholinslagen i TV-programmen och anser att det vore värdefullt med en kontinuerlig granskning av programverksamheten genom årliga stickprovsundersökningar. Sveriges Radio AB bör åläggas att publicera resultaten av dessa undersökningar i sin verksamhetsberättelse.

Enligt motion Kr302 måste hela svenska folket bibringas kunskap om

narkotika och narkotikabrukets följder. Sveriges Radio bör därför sända återkommande utbildningsprogram om droger. Enligt motion Kr330 bör riksdagen göra ett uttalande om värdet av kontinuerlig information i radio och TV gällande alkoholmissbruk samt andra hälsofrågor.

I 1986 års radioproposition uttalades – i likhet med vad som var fallet i 1978 års proposition – att det är angeläget att man i programverksamheten iakttar varsamhet vid speglingen av bruket av olika gifter, t.ex. alkohol. Radions och televisionens genomslagskraft medför att ett stort ansvar vilar på programföretagen. Det är därför viktigt att program som speglar bruk och missbruk av alkohol och droger inte förhålls detta och på så sätt bidrar till en falsk bild av verkligheten.

Utskottets ställningstagande i av riksdagen godkända betänkanden (KrU 1977/78:24, KrU 1985/86:21 och KrU 1986/87:11) har inneburit att utskottet anslutit sig till den redovisade uppfattningen.

Då det gäller hälsouppllysning vill utskottet hänvisa till att det i avtalen med de sändande programbolagen finns bestämmelser av innebörd bl.a. att programbolagen skall bedriva programverksamheten med beaktande av resp. mediums centrala ställning i samhället och dess betydelse för den fria åsiktsbildningen och att programmen skall ge kunskaper. Av föreskrifter som ansluter till de nämnda framgår att programbolagen dels skall ge den allsidiga information som medborgarna behöver för att vara orienterade och ta ställning i samhällsfrågor, dels stimulera till debatt kring viktigare samhällsfrågor (se närmare härom bl.a. 7 § avtalet mellan staten och Sveriges Television AB). Det kan också nämnas att det finns en avtalsföreskrift om att programbolag på begäran av statlig myndighet skall sända meddelande som är av vikt för allmänheten. Denna möjlighet har utnyttjats bl.a. av socialstyrelsen i dess upplysningsverksamhet. Utskottet vill här också framhålla att det under senare tid sänts program i såväl TV som radio med upplysning om effekter av narkotikabruk och spritmissbruk.

Utskottet som vidhåller sitt tidigare ställningstagande då det gäller alkohol och andra droger i radio och TV utgår från att frågan om inslagen av bruk av alkohol i radio- och TV-program fortlöpande uppmärksammas av programföretagen. Med hänsyn härtill och till vad utskottet i övrigt anfört i det föregående avstyrker utskottet motionerna Kr300, Kr302 och Kr330.

I motion Kr249 (m) framhålls vikten av att medborgarna har goda kunskaper i *svenska språket*. Motionärerna anser att det vore önskvärt med ett språkprogram i TV utformat som de "språkspalter" som finns i vissa dagstidningar.

I samband med behandlingen av 1986 års radioproposition tog utskottet upp etermediernas betydelse för språkvården och uttalade därvid bl.a. följande (KrU 1985/86:21 s. 18).

Etermediernas betydelse för språkvården behandlas i 1978 års radioproposition. Därvid framhålls bl.a. att radion och televisionen har ett stort ansvar för den språkliga kulturen och att språkbehandlingen i radio och TV måste tillmätas stor betydelse med hänsyn till mediernas genomslagskraft både på det allmänna språkbruket och på många enskildas språkbruk.

Utskottet anser att det sagda bör gälla även i fortsättningen. Den ökande insikten om att vi måste värna om den nationella kulturen gör att vården av

vårt språk blir allt viktigare. I överensstämmelse med vad som anförs i propositionen är ett ökat engagemang i språkvårdsfrågor och i språkutvecklingen en självklar angelägenhet för Sveriges Radio i den nya mediesituationen.

I avtalet mellan staten och Sveriges Radio AB stadgas att bolaget har ansvar för att olika åtgärder för språkvård samordnas inom koncernen. Det ankommer alltså på moderbolaget att i samråd med programföretagen ta ställning till behovet av utbyggnad av resurserna på detta område. Inom Sveriges Riksradios finns en språkkonsult som också biträder de andra programbolagen. I detta sammanhang kan också nämnas att i ett program av magasinistyp i rikskanalen förekommer inslag av typ "språkspalt" där professor Sture Allén, ledamot av Svenska Akademien, besvarar frågor om språkbruk.

Med hänvisning till vad som anförts avstyrker utskottet motion Kr249.

Enligt motion Kr234 (m) bör Sveriges Television sända program med *rekonstruktion av ouppklarade brott*. Motionären anser att program av detta slag som förekommer i flera länder i Europa kan bidra till att lösa svåra rättsfall. Sådana program kan därför betraktas som meddelande till allmänheten.

Vid behandlingen år 1987 av ett motionsförslag av samma innebörd som det nu aktuella redogjorde utskottet för Sveriges Radio-koncernens åligganden i frågan om nyhetsservice och myndighetsinformation. Utskottet som avstyrkte motionen anförde att ingenting hindrar att berörda myndigheter hos Sveriges Television aktualiserar frågan om införande av program med rekonstruktion av ouppklarade brott.

Utskottet vidhåller sin tidigare uppfattning och avstyrker alltså motion Kr234.

Riksdagen bör enligt motion Kr325 (m) uttala sig för att *nationalsången* skall spelas i riksradios och televisionens avslutning av dagens sändningar.

Med hänsyn till programföretagens självständighet anser utskottet att riksdagen inte bör göra den av motionären önskade framställningen.

Radionämnden

I motion Kr297 (m) föreslås att radionämnden skall få i uppdrag att över längre tidsperioder granska allsidigheten och balansen i Sveriges Radio-koncernens programutbud. Radionämnden bör efter avslutad granskning avlämna en detaljerad offentlig rapport. Motionären hävdar att kravet på balans och allsidighet i programutbudet inte uppfylls. Radionämndens granskning skall omfatta inte bara enskilda program eller programserier utan även programutbudets innehåll.

Radionämnden, som är en statlig myndighet, övervakar att programföretagen Sveriges Television, Sveriges Riksradio, Sveriges Lokalradio och Sveriges Utbildningsradio utövar sina sändningsrättigheter i överensstämmelse med 6 § radiolagen (1966:755) och de avtal som staten har ingått med vart och ett av företagen.

Övervakningen sker i form av efterhandsgranskning. Nämndens huvud-

sakliga uppgift är att granska program eller grupp av program som sänts. Dessutom kan nämnden – för att undersöka om en viss bestämmelse uppfyllts – granska en avgränsad sektor av programutbudet genom att t.ex. ta del av programtablåer och innehållsbeskrivningar. Det kan då vara fråga om att pröva om programföretaget har behandlat ett visst ämne i tillräcklig omfattning. Under vissa förutsättningar skall nämnden också ta ställning till beslut som programföretag har fattat med anledning av begäran om beriktigande eller genmäle som har framställts hos företaget.

Granskningsärenden anhängiggörs antingen genom anmälan eller initiativbeslut av nämnden eller underrättelse från programföretag med anledning av begäran om beriktigande eller genmäle.

För att nämnden skall granska ett anmält program fordras att anmälan har kommit in till nämnden senast sex månader efter det att programmet sändes.

Nämndens beslut kan vara antingen fällande, kritiserande eller friande.

Viktiga beslut förs ut till massmedierna genom TT-kommunikéer och genom direkta kontakter med dagspressen. Programföretag är skyldigt att redogöra för fällande beslut i sina sändningar.

Nämnden publicerar i sin verksamhetsberättelse – "Radionämnden anser..." – en översikt över de viktigaste besluten under verksamhetsåret.

Nämnden består av ordförande samt sex ordinarie ledamöter. Ledamöterna och deras suppleanter företräder olika verksamheter och intressen i samhället.

Utskottet konstaterar att det ligger inom ramen för radionämndens uppdrag att göra granskningar av det slag som motionärerna efterlyser. Radionämnden har bl.a. genomfört en studie av programutbudet i Sveriges Television och Riksradiön inför folkomröstningen i kärnkraftsfrågan. Som exempel på längre granskningsprojekt kan nämnas rapporteringen i samband med Vietnamkriget samt om Libanonkrisen. Programföretagens bevakning av kvinnoidrotten granskades under ett år. En aktuell granskning omfattar bevakningen av kriget i Afghanistan.

Med hänvisning till det anförda anser utskottet att motionen inte påkallar någon riksdagens åtgärd.

Regionala TV-sändningar

Sveriges Televisions fyra sydligaste distrikt har egna regionala nyhetssändningar, medan sändningarna för de sex övriga TV-distrikten sker gemensamt för två distrikt. Det gäller Nordnytt, Mittnytt och Tvärsnytt. Regionala sändningar över ABC-området, som omfattar Uppsala län och Stockholms län, har inletts under hösten 1987. Sammanlagt sänds alltså regionala nyhetssändningar över åtta regional-TV-områden, vilka i sin tur tillsammans täcker landets elva TV-distrikt. Vid behandlingen av 1986 års radioproposition tillstyrkte utskottet regeringens förslag att Sveriges Radio-koncernen själv skulle få bestämma omfattningen av och områdesindelning för de regionala sändningarna i TV (KrU 1985/86:21 s. 25–26).

Televerket har i oktober 1986 i rapporten Redovisning av insatser för förbättring av regional-TV-täckningen och konsekvenser vid ändring av TV-distriktsgräns lagt fram en plan för åtgärder för bl.a. bättre regional-TV-

täckning. Rapporten som utarbetats i samråd med Sveriges Radio utgår från de åtta regional-TV-områdena eftersom enligt Sveriges Radio en uppdelning av de nu samverkande TV-distrikten inte är aktuell de närmaste åren. I budgetpropositionen 1987 (prop. 1986/87:100 bil. 10 s. 491–499) lades denna plan och de därmed förenade kostnaderna för televerkets investeringar fram. Riksdagen godkände den i propositionen framlagda medelsberäkningen för televerkets investeringar (KrU 1986/87:11 s. 6).

Itvå motioner framställs yrkanden som rör *televisionens distriktsindelning för Gävleborgs län*. Länet är delat mellan två TV-distrikt, Gävle-Dala och Nedre Norrland, men tillhör i sin helhet samma regional-TV-område – Mittnytt. Vid distriktsvisa sändningar kan alltså inte hela länet nås med samma sändning eftersom Hälsingland tillhör Nedre Norrlands-distriktet.

Enligt motion Kr201 (m) är det önskvärt att Gävle-Daladistriktet inom de närmaste åren kan starta sändningar som kan nå ut över hela Gävleborgs län. Härför krävs dock investeringar i länknätet.

Även i motion Kr251 (s) framställs önskemål om att Gävleborgs län inte skall vara delat mellan olika TV-distrikt. Motionärerna tar även upp frågan om principerna för TV-distriktens omfattning.

Enligt vad utskottet inhämtat utreder för närvarande televerket kostnaderna för en förändrad distriktsindelning och de därmed förenade kostnaderna.

Vid behandlingen av 1986 års radioproposition fastslog utskottet som riktlinje för distriktsindelningen att gränserna mellan TV-distrikten endast undantagsvis bör bryta någon länsgräns. Riksdagsbeslutet innebär vidare att om en förändring av indelningen medför ökade kostnader för bolaget eller televerket bör moderbolaget och televerket gemensamt besluta i frågan (KrU 1985/86:21 s. 36–39).

Enligt 1986 års riksdagsbeslut skall kostnader till följd av beslut som Sveriges Radio AB kan fatta om ändrad distriktsindelning bestridas inom ramen för till koncernen anvisade medel.

Utskottet vill erinra om att Gävleborgs län numera är det enda län där TV-distriktets gränser bryter länsgränsen. Vid bedömningen av den i motionerna behandlade frågan beaktar utskottet att det pågår en utredning inom televerket och att utskottet vid behandlingen av 1986 års budgetproposition gjort ett klart uttalande om distriktsindelningen. Bedömningen leder utskottet till slutsatsen att det inte är erforderligt med någon åtgärd av riksdagen med anledning av motionsyrkandena.

I motion Kr245 (fp) påtalas att de regionala sändningarna *ABC-nytt* inte kan tas emot i hela området. Vissa områden – motionären nämner särskilt Bålsta, Enköping och Skutskär – har stora mottagningsproblem.

I frågan om Bålsta-området ingår i televerkets investeringsplaner att en komplettering av Enköpings FM-station skall ske under budgetåret 1989/90. Beträffande mottagningsförhållandena i de övriga områdena kommer televerket enligt vad utskottet inhämtat att vidta åtgärder för att förbättra mottagningsförhållandena. Med hänvisning till det anförda anser utskottet att motionsyrkandet inte erfordrar någon riksdagens åtgärd.

I motion T207 (s) hävdas att en utbyggnad av sändare för radio och TV i de norra och västra delarna av *Värmlands län* måste prioriteras.

Enligt vad utskottet inhämtat ingår i televerkets planering även kompletteringar av sändarnätet för att förbättra mottagningsförhållandena i *Värmlands län*. Med hänvisning härtill avstyrker utskottet motionen i här aktuell del (yrkande 7).

Lokalradion

Utbyggnaden av det fjärde FM-nätet som i huvudsak är förbehållet lokalradion har inletts under hösten 1987. För närvarande sänder fem lokalradiodistrikt i FM-4-nätet. Lokalradions sändningar av egenproducerade program uppgick under år 1987 till totalt 44 600 timmar. När en lokalradiostation inte har egna sändningar sker utfyllnad genom att riksradioprogram sänds i FM 4-nätet genom s.k. tappning. I fråga om *tappningsrätten* uttalade utskottet vid behandlingen av 1986 års radioproposition att utskottet med hänsyn till Sveriges Radios kulturpolitiska ansvar ansåg sig kunna förutsätta att FM 4-nätet inte kommer att utnyttjas på det sättet att nätet utöver lokalradions egna sändningar kommer att domineras av Sveriges Riksradios program 3, som huvudsakligen innehåller underhållning och lätt musik.

På grundval av en överenskommelse mellan Sveriges Riksradio och Sveriges Lokalradio har styrelsen för Sveriges Radio AB i oktober 1987 lagt fast regler för tappningsrätten. Dessa innebär att när lokalradiostationen inte har egna sändningar får tappning av riksradioprogram i FM 4 ske enligt följande regler.

- Mellan kl. ca 06.00 och ca 19.00 får tappning ske ur P 1
- Mellan kl. ca 19.00 och ca 24.00 får tappning ske ur P 2
- Mellan kl. ca 24.00 och ca 06.00 får tappning ske ur P 3.

Moderata samlingspartiet kritiserar i motion Kr239 dessa regler. Motionärerna anser att det inte är rimligt att reglera tappningsrätten. Lokalradiostationerna bör ha rätt att fritt tappa från de övriga radiokanalerna. De fastslagna tappningsreglerna som innebär att P 3 får tappas endast nattetid kommer att begränsa stationernas möjligheter att skapa en attraktiv kanal med lokal profil.

I huvudsak samma åsikter förs fram i motion Kr324 (fp). Motionärerna anser att samtliga lokalradiostationer framöver bör få fri tappningsrätt. Till en början bör de två radiostationerna i Skåne – Radio Kristianstad och Radio Malmöhus – få rätt att fritt tappa från riksradioprogram.

Utskottet konstaterar att Sveriges Radio beaktat kulturutskottets ovan redovisade synpunkter beträffande lokalradions tappningsrätt. Dessa synpunkter framfördes i samband med behandlingen av frågan om radioverksamheten för den nya avtalsperioden. Utskottet vill betona lokalradions ansvar för att upprätthålla kvalitet och variation i programutbudet. Under den nu löpande avtalsperioden bör det ankomma på Sveriges Radiokoncernen att pröva frågan om eventuella ändringar i de ovan redovisade, av moderbolaget fastställda tappningsreglerna. Sådana ändringar måste bygga

på överenskommelser mellan programbolagen. En förutsättning härför är i sin tur bl.a. att det inte föreligger upphovsrättsliga hinder.

Med hänvisning till vad som anförts avstyrker utskottet motionerna Kr239 och Kr324.

Enligt motion Kr240 (c) innebär ianspråktagandet av ett FM 4-nät att en kraftig *utbyggnad av lokalradion* möjliggörs. Motionärerna anför att det är angeläget att lokalradion nu tilldelas resurser i en sådan omfattning att kvaliteten kan bibehållas och helst förbättras. De anser att om reklam tillåts i Sveriges Radios sändningar skulle inkomster härav göra det möjligt att tilldela lokalradion resurser för en såväl kvantitativ som kvalitativ expansion. Motionärerna framför även tanken att lokalradions självständighet ytterligare bör markeras i framtiden genom att lokalradion får en egen ledningsorganisation vid sidan av SR-koncernen. De föreslår att riksdagen som sin mening skall ge regeringen till känna vad i motionen anförts om såväl kvantitativ som kvalitativ expansion av lokalradion.

Utskottet vill erinra om att enligt 1986 års radiobeslut är det moderbolaget som fördelar de av riksdagen anslagna medlen till de olika företagen inom Sveriges Radio-koncernen. Som utskottet redovisat i det föregående utarbetas för närvarande inom Sveriges Radio AB en studie av konsekvenserna för Sveriges Radios del av mediasituationen på 1990-talet. I denna studie redovisas även de olika programföretagens framtidsplaner. Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motion Kr240 yrkande 3.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. *beträffande övergång till kalenderårsvisa medelstilledningar för Sveriges Radio AB och televerket*

att riksdagen lämnar utan erinran vad som anförts i proposition 1987/88:100,

2. *beträffande medelsberäkningar för Sveriges Radio-koncernen*

att riksdagen med bifall till proposition 1987/88:100 och med anledning av motion 1987/88:Kr240 yrkande 2, godkänner i propositionen framlagda förslag till medelsberäkningar för den avgiftsfinansierade verksamheten inom Sveriges Radio-koncernen.

3. *beträffande visst bemyndigande i kostnadsutjämnande syfte*

att riksdagen bemyndigar regeringen eller efter beslut av regeringen Sveriges Radio AB att under budgetåret 1988/89 rekvirera högst 30 000 000 kr. och under andra halvåret 1989 högst 15 000 000 kr. från radiofonden i kostnadsutjämnande syfte.

4. *beträffande medelsberäkning för radionämnden*

att riksdagen godkänner i proposition 1987/88:100 framlagt förslag till medelsberäkning för radionämndens verksamhet,

5. *beträffande förlängning av televerkets investeringsplan*

att riksdagen godkänner förlängningen av televerkets investeringsplan med ett och ett halvt år,

6. *beträffande medelsberäkningar för televerkets investeringar*

att riksdagen godkänner i proposition 1987/88:100 framlagda förslag till medelsberäkningar för televerkets investeringar,

7. beträffande *överföring av medel mellan olika budgetår*
att riksdagen bemyndigar regeringen eller efter beslut av regeringen televerket, att föra högst 5 000 000 kr. av investeringsmedlen mellan perioden den 1 juli 1988 – den 31 december 1989 resp. år 1990 som skuld resp. tillgodohavande.

8. beträffande *visst beställningsbemyndigande*
att riksdagen medger att regeringen lämnar televerket det beställningsbemyndigande om 30 000 000 kr. avseende investeringsändamål för år 1990 som förordats i proposition 1987/88:100.

9. beträffande *medelsberäkningar för televerkets driftkostnader*
att riksdagen godkänner i proposition 1987/88:100 framlagda förslag till medelsberäkningar för televerkets driftkostnader.

10. beträffande *inrättande av ett särskilt dotterbolag till Sveriges Radio AB*
att riksdagen lämnar utan erinran vad som anförts i proposition 1987/88:100 om ett särskilt dotterbolag till Sveriges Radio AB med ansvar för verksamheten med uppbörd och kontroll av avgifter för innehav av televisionsmottagare.

11. beträffande *reklamfinansiering av Sveriges Radio*
att riksdagen avslår motionerna 1987/88:Kr240 yrkande 1 och 1987/88:Kr294, båda motionerna i motsvarande del.

12. beträffande *den allmänna mottagaravgiftens storlek*
att riksdagen med bifall till proposition 1987/88:100 samt med avslag på motionerna 1987/88:Kr240 yrkande 1 i motsvarande del och 1987/88:Kr323 antar ett vid betänkandet som bilaga 1 fogat förslag till lag om ändring i lagen (1978:478) om avgift för innehav av televisionsmottagare.

13. beträffande *skattefinansiering av viss del av Sveriges Radio*
att riksdagen avslår motion 1987/88:Kr296 yrkande 2.

14. beträffande *begränsning av TV:s sändningstider under sommaren*
att riksdagen avslår motion 1987/88:Kr295.

15. beträffande *regionalt producerade program i TV:s rikssändningar*
att riksdagen avslår motion 1987/88:Kr298.

16. beträffande *Sveriges Radios ställning i en ny mediemiljö*
att riksdagen avslår motionerna 1987/88:Kr231 yrkande 3, 1987/88:Kr294 i motsvarande del och motion 1987/88:Kr296 yrkande 1.

17. beträffande *plan för resurstillskott till Sveriges Radio*
att riksdagen avslår motion 1987/88:Kr294 i motsvarande del.

18. beträffande *Sveriges Radios kulturprogram*
att riksdagen avslår motion 1987/88:Kr238 yrkande 5.

19. beträffande *Sveriges Radios bevakning av de politiska partiernas verksamhet*
att riksdagen avslår motionerna 1986/87:K708 yrkande 4 och 1987/88:K708 yrkande 4.

20. beträffande *ökad textning av TV-program för döva och hörsel-skadade*
att riksdagen avslår motionerna 1987/88:Kr248 och 1987/88:Kr299.

21. beträffande *insatser för att underlätta för synskadade att följa vissa TV-program*

att riksdagen avslår motion 1987/88:Kr246,

22. beträffande *ökad textning till svenska av program på invandrar-språk*

att riksdagen avslår motion 1987/88:Kr247,

23. beträffande *textning på svenska av det finska veckomagasinet i TV, m.m.*

att riksdagen avslår motion 1987/88:Kr322 i motsvarande del,

24. beträffande *bruk av alkohol i TV-program*

att riksdagen avslår motion 1987/88:Kr300,

25. beträffande *utbildningsprogram om droger*

att riksdagen avslår motion 1987/88:Kr302,

26. beträffande *information om alkoholmissbruk m.m.*

att riksdagen avslår motion 1987/88:Kr330,

27. beträffande *språkvård*

att riksdagen avslår motion 1987/88:Kr249,

28. beträffande *rekonstruktion av ouppklarade brott*

att riksdagen avslår motion 1987/88:Kr234,

29. beträffande *nationalsången i radio och TV*

att riksdagen avslår motion 1987/88:Kr325,

30. beträffande *radionämndens verksamhet*

att riksdagen avslår motion 1987/88:Kr297,

31. beträffande *Sveriges Televisions regionala indelning*

att riksdagen avslår motionerna 1987/88:Kr201 och 1987/88:Kr251,

32. beträffande *mottagningsförhållanden i ABC-området*

att riksdagen avslår motion 1987/88:Kr245,

33. beträffande *mottagningsförhållanden i vissa delar av Värmlands län*

att riksdagen avslår motion 1987/88:T207 yrkande 7,

34. beträffande *lokalradions tappningsrätt*

att riksdagen avslår motionerna 1987/88:Kr239 och 1987/88:Kr324,

35. beträffande *utbyggnad av lokalradion*

att riksdagen avslår motion 1987/88:Kr240 yrkande 3.

2. Kabelnämnden: Förvaltningskostnader

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt G 20 (s. 517-518) och hemställer

att riksdagen till *Kabelnämnden: Förvaltningskostnader* för budgetåret 1988/89 anvisar ett förslagsanslag av 2 491 000 kr.

3. Kabelnämnden: Stöd till lokal programverksamhet

Regeringen har under punkt G 21 (s. 518-519) föreslagit riksdagen att till Kabelnämnden: Stöd till lokal programverksamhet för budgetåret 1988/89 anvisa ett reservationsanslag av 1 000 000 kr.

Det stöd som lämnas till lokal programverksamhet är i första hand avsett att främja uppkomsten av lokala egensändningar. I propositionen redovisas att kabelnämnden under budgetåret 1986/87 beslutat om bidrag till elva mottagare med sammanlagt 932 000 kr.

I propositionen föreslås att anslaget förs upp med ett i förhållande till innevarande budgetår oförändrat belopp om 1 milj. kr. Utskottet har inte någon erinran mot regeringens förslag till medelsanvisning.

Utskottet hemställer

att riksdagen till *Kabelnämnden: Stöd till lokal programverksamhet* för budgetåret 1988/89 anvisar ett reservationsanslag av 1 000 000 kr.

4. Närradionämnden

Regeringen har under punkt G 22 (s. 519-520) föreslagit riksdagen att till Närradionämnden för budgetåret 1988/89 anvisa ett förslagsanslag av 2 599 000 kr.

Motioner

1987/88:Kr202 av Filip Fridolfsson (m) vari yrkas att riksdagen beslutar upphäva 10 § närradiolagen fr.o.m. den 1 juli 1988.

1987/88:Kr206 av Lennart Brunander (c) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att närradioprogrammen skall vara hörbara i hela kommunen och att televerket skall medverka till att sändarna får erforderlig kapacitet.

1987/88:Kr231 av Bengt Westerberg m.fl. (fp) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om närradion,

1987/88:Kr240 av Karl Boo m.fl. (c) vari yrkas

4. att riksdagen hos regeringen begär att närradionämnden får i uppdrag att utreda frågan om ändrade regler för sändaretablering bl.a. i syfte att i princip uppnå kommundäckning,

5. att riksdagen beslutar att byggande och drift av närradiosändare ej skall tillhöra televerkets monopolområde.

1987/88:Kr244 av Jan Sandberg (m) vari yrkas

1. att riksdagen hos regeringen begär förslag om att tillåta reklam i närradion,

1987/88:Kr301 av Larz Johansson och Jan Hyttring (c) vari yrkas att riksdagen hos regeringen begär förslag till försöksverksamhet med reklamfinansierad närradio.

1987/88:Kr327 av Berndt Ekholm (s) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om granskning av bl.a. kommuners, landstings, myndigheters och institutioners medverkan i närradion och om åtgärder för att förhindra missbruk av närradion,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om översyn av närradioföreningarnas roll och juridiska status,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om översyn av gällande regler för närradiosändarnas styrka.

Utskottet

Närradionämndens verksamhet finansieras helt med avgifter som tas ut av de sändande föreningarna. Dessa avgifter anpassas så att inkomsterna – som redovisas under en särskild inkomstitel på statsbudgeten – beräknas täcka kostnaden för nämndens verksamhet. Avgiften är för närvarande 15 kr. per sändningstimme. I propositionen föreslås ett anslag om 2 599 000 kr.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning.

Utskottet behandlar i det följande en rad motionsförslag som rör närradions verksamhet.

Bestämmelser om närradions verksamhet finns i första hand i närradiolagen (1982:459). Bestämmelserna innebär sammanfattningsvis följande.

Närradions verksamhet administreras av närradionämnden. Nämnden lämnar tillstånd till sändningar och beslutar om fördelning av sändningstiden.

Rätten att sända närradio är begränsad till lokala ideella föreningar som bedriver verksamhet inom sändningsområdet, församlingar inom svenska kyrkan, studerandesammanslutningar samt närradioföreningar. Närradio får bara sändas över sådana sändare som televerket ställer till förfogande. I 1 § i lagen föreskrivs att närradiosändningar skall ha en begränsad räckvidd. Innebörden härav framgår av följande uttalande av utskottet våren 1985, då utskottet föreslog den nuvarande lydelsen av paragrafen (KrU 1984/85:22 s. 12).

Det är enligt utskottets uppfattning viktigt att närradion behåller sin lokala karaktär. Utskottet har därför inget emot att 5 km-gränsen fortfarande skall vara huvudregeln för sändarnas räckvidd. Närradionämnden bör dock kunna medge avsteg från huvudregeln. Utifrån en bedömning av föreningslivets behov och ortens förutsättningar bör sändare med större räckvidd kunna få förekomma. Framförallt bör glesbygdsorter kunna komma i fråga för en sådan prövning.

Enligt 10 § får kommersiell reklam inte sändas i närradio. Det är inte heller tillåtet att sända ett visst program eller programinslag som bekostas av medel som har ställts till den sändande sammanslutningens förfogande under förutsättning att programmet eller inslaget sänds.

Sammanslutningarnas programutbud får inte annat än i begränsad omfattning innehålla material som inte har framställts enbart för den egna verksamheten. Närradioföreningarnas eget programutbud är begränsat till vissa ämnen som kan anses vara av gemensamt intresse för de medverkande sammanslutningarna.

Frågan om *reklam i närradion* tas upp i tre motioner.

Enligt motion Kr202 (m) bör riksdagen upphäva 10 § närradiolagen. I motion Kr244 (m) begärs förslag om reklam i närradio. Yrkandet i motion Kr301 (c) syftar till en försöksverksamhet med reklamfinansierad närradio.

Motionärerna föreslår att närradionämnden skall få i uppdrag att påbörja en begränsad försöksverksamhet.

Riksdagen har vid en rad tillfällen och senast våren 1987 (KrU 1986/87:11) avslagit motioner om tillåtande av reklam i närradio. Utskottet har bl.a. hänvisat till TV-reklameffektutredningens arbete och redogjort för de slutsatser som utredningen presenterat i betänkandet (Ds U 1986:2) Effekter av TV-reklam.

Frågan om reklamsändningar skall tillåtas i etermedierna kommer – som utskottet redovisat i det föregående (s. 12) – att behandlas av konstitutionsutskottet. Med hänsyn härtill avstyrker utskottet motionerna Kr202, Kr244 yrkande 1 och Kr301.

Synpunkter på och förslag om *närradions organisation och verksamhet* förs fram i fyra motioner.

Enligt motion Kr231 (fp) har de bestämmelser som reglerar närradioverksamheten visat sig vara mer omfattande och detaljerade än vad som är praktiskt motiverat. Motionärerna anser att bestämmelsen om att närradiosändarnas räckvidd skall begränsas till 5 km bör ändras. De påpekar att närradionämnden på många orter har givit tillstånd att sända med större räckvidd på sändaren. De ifrågasätter även lämpligheten av att, som nu är fallet, närradionämnden skall underställas alla beslut om ändring av sändningstid.

Förslag som syftar till att närradiosändarna skall tillåtas ha större effekt än för närvarande och att sändningarna därigenom skall få en större räckvidd förs fram även i motionerna Kr206 (c), Kr240 (c) och Kr327 (s).

Enligt motion Kr240 bör riksdagen också besluta att byggande och drift av närradiosändare inte skall tillhöra televerkets monopolområde. I motion Kr327 förordas att en granskning bör ske av kommuners, landstings, myndigheters och institutioners medverkan i närradion. I granskningsuppgiften bör även ingå förslag om åtgärder för att förhindra missbruk av närradion. Vidare anser motionären att närradioföreningarnas roll och juridiska status bör ses över.

Med anledning av motionsförslaget om att televerkets monopol på närradiosändare skall upphöra vill utskottet erinra om att televerket i september 1987 i skrivelse till regeringen lagt fram ett förslag med samma innehåll. Sveriges Närradioförbund har i sitt yttrande över förslaget uttalat att konsekvenserna av sändarmonolets avskaffande bör utredas innan beslut fattas.

Försöksverksamhet med närradio inleddes år 1979 på 16 orter. Närradion har under de gångna åren vuxit kraftigt och omfattar nu sändningar på 138 orter. 2 100 föreningar medverkar i sändningarna. Antalet sändningstimmar uppgår nu till 175 000 per år.

Närradions snabba utveckling har fört med sig vissa problem. Motionärerna har pekat på några frågor, nämligen frågor om närradiosändarnas räckvidd, televerkets monopol på sändare, närradionämndens uppgifter beträffande fördelning av sändningstid och närradioföreningarnas sändningar.

Företrädare för närradionämnden har inför utskottet tagit upp dessa

frågor men även angivit vissa andra frågor som vållar problem i samband med nämndens verksamhet. Frågorna avser antalet närradioföreningar på samma ort, turistinformation i närradioföreningarnas sändningar, centralt producerade program i sammanslutningarnas sändningar samt behandlingen av programinslag som står i strid mot av Sveriges Närradioförbund antagna etiska regler.

Mot här angiven bakgrund anser utskottet att det är angeläget att en översyn av vissa frågor rörande närradioverksamheten kommer till stånd. En sådan översyn bör i första hand omfatta de frågor som motionärerna tagit upp och frågor som närradionämnden angivit. Vad utskottet sålunda anfört med anledning av motionerna Kr206, Kr231 yrkande 1, Kr240 yrkandena 4 och 5 samt Kr327 bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Utskottet hemställer

1. beträffande *medelsanvisningen*

att riksdagen till *Närradionämnden* för budgetåret 1988/89 anvisar ett förslagsanslag av 2 599 000 kr.,

2. beträffande *reklam i närradio*

att riksdagen avslår motionerna 1987/88:Kr202, 1987/88:Kr244 yrkande 1 och 1987/88:Kr301,

3. beträffande *översyn av vissa frågor rörande närradioverksamheten*

att riksdagen med anledning av motionerna 1987/88:Kr206, 1987/88:Kr231 yrkande 1, 1987/88:Kr240 yrkandena 4 och 5 samt motion 1987/88:Kr327 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

5. Sändningar av finländska televisionsprogram

Regeringen har under punkt G 23 (s. 520-521) föreslagit riksdagen att

1. anta ett i propositionen framlagt förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen (1986:3) om rundradiosändning av finländska televisionsprogram,
2. till Sändningar av finländska televisionsprogram för budgetåret 1988/89 anvisa ett reservationsanslag av 1 400 000 kr.

Motioner

1987/88:Kr240 av Karl Boo m.fl. (c) vari yrkas

6. att riksdagen antar följande lydelse av 1 § första stycket lagen (1986:3) om rundradiosändning av finländska televisionsprogram: Regeringen får medge rätt till rundradiosändning från radiosändare av televisionsprogram i radio- eller trådsändning från Finland,

7. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om utbyggande av de finländska TV-sändningarna till nya områden.

1987/88:Kr250 av Hugo Bergdahl och Kjell Johansson (fp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om utökning av finska TV-program i Sverige.

1987/88:Kr322 av Gunnel Liljegren (m) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om det finska TV-utbudet i Sverige.

KrU 1987/88:11

Motionen behandlas under punkt 1 i detta betänkande, såvitt avser det finska veckomagasinets.

Utskottet

De utsändningar av en finländsk TV-kanal som inleddes i juli 1986 sker med stöd av lagen (1986:3) om rundradiosändning av finländska televisionsprogram. Lagen är tidsbegränsad och gäller – sedan den fått förlängd giltighetstid – till utgången av år 1988.

Denna tidpunkt – liksom lagens ursprungliga giltighetstid – fastställdes med hänsyn till att lagen skulle gälla till dess nordiska televisionsprogram skulle komma att sändas via Tele-X-satelliten. Uppsändningen av satelliten har blivit försenad. Vid avgivandet av propositionen bedömdes uppsändningen kunna ske i början av år 1989. Med hänvisning till att sändningar kan beräknas komma igång först en viss tid efter det att satelliten placerats i bana föreslås i propositionen att lagens giltighetstid förlängs med ytterligare ett år.

I motion Kr240 (c) föreslås en ändring av lagen av innehåll att lagstiftningen skall bli permanent (yrkande 6).

Förutsättningarna för en ökad överföring av svenska TV-program till Finland och finländska TV-program till Sverige utreds av en särskild utredare. Denne, som tillkallats i februari 1987, skall enligt de direktiv som gäller för utredningsarbetet särskilt undersöka olika distributionstekniska möjligheter och de frekvensmässiga förutsättningarna för dem, frågor av radiatorättslig, upphovsrättslig och avtalsmässig natur samt kostnaderna för överföringen och kostnadsfördelningen mellan länderna och deltagande parter. Förhållandet mellan ett permanent nordiskt TV-samarbete via Tele-X-satelliten och olika tänkbara bilaterala överföringslösningar skall också värderas. Under arbetets gång har samråd skett med den arbetsgrupp som tillsatts av Finlands trafikministerium.

Utredaren har presenterat rapporten (Ds U 1987:7) Finländska TV-sändningar i Sverige. Rapporten innehåller en genomgång av olika förhållanden av betydelse för spridning av finländsk TV i Sverige. Mot bakgrund av denna genomgång skisseras fyra olika distributionsalternativ, nämligen marksändningar, överföring genom s.k. kommunikationssatellit, en kombination av överföring genom kommunikationssatellit och marksändningar samt överföring via Tele-X-satelliten. I rapporten redovisas bl.a. kostnaderna för en successiv utbyggnad av marksändningar i Sverige.

I januari 1988 har på ministernivå en principöverenskommelse om formerna för den fortsatta försöksverksamheten med TV-utbyte mellan Sverige och Finland träffats. Avsikten är att förslag härom skall föreläggas riksdagen under hösten 1988. Fortsatta överläggningar mellan företrädare för de båda ländernas regeringar om TV-utbytet kommer att hållas.

Mot den ovan redovisade bakgrunden är utskottet inte berett att föreslå att lagen permanentas. Utskottet tillstyrker förslaget i propositionen om en

förlängning av lagens giltighetstid och avstyrker motionsyrkandet.

Det i propositionen föreslagna anslaget om 1 400 000 kr. är beräknat att täcka kostnaderna för sändningar även under första halvåret 1989. Utskottet tillstyrker regeringens förslag.

De utländska TV-kanalerna som pågår med stöd av lagen kan tas emot i Mälardalen. I motionerna Kr240 (c) yrkande 7, Kr250 (fp) och Kr322 (m) föreslås en utbyggnad av sändningarna så att finländsk TV kan ses även i Mellansverige och i Göteborg.

I den ovan nämnda rapporten redovisas kostnaderna för en utbyggnad av marksändare enligt följande.

Nio mellansvenska sändare har minst 3 500 personer födda i Finland inom sina täckningsområden. Om samtliga sändare byggs ut skulle kostnaden för investeringar i sändare bli 36 milj. kr. De årliga kostnaderna för drift och programförbindelser skulle uppgå till 17 milj. kr.

Kostnaderna för en successiv utbyggnad i de områden där den finländska befolkningsgruppen är störst beräknas bli följande. En utbyggnad av enbart Västerås-sändaren innebär investeringskostnader om 4 milj. kr. och årliga kostnader av 1,9 milj. kr. Om även sändaren i Göteborg byggs ut stiger investeringskostnaden till 8 milj. kr. och de årliga kostnaderna till 5,1 milj. kr. En utbyggnad också i Norrköping ökar investeringskostnaden till 12 milj. kr. och de årliga kostnaderna till 7,1 milj. kr. Om förutom dessa tre sändare även Borås-sändaren byggs ut stiger investeringskostnaden till 16 milj. kr. medan de årliga kostnaderna kommer att uppgå till 8,8 milj. kr.

Om ett beslut om utbyggnad skulle fattas i början av år 1988 bör sändningarna från Västerås- och Göteborgssändarna kunna komma igång omkring den 1 januari 1989. För övriga sändare skulle sändningarna kunna starta omkring den 1 juli 1989. Enligt gällande planer kommer sändningarna från Tele-X-satelliten att ha inletts vid i varje fall den sistnämnda tidpunkten.

Som ovan angetts kommer frågan om finländska TV-sändningar i Sverige att behandlas vid fortsatta överläggningar mellan företrädare för de svenska och finska regeringarna. Eftersom dessa överläggningar inte bör föregripas anser utskottet att motionsyrkandena inte bör föranleda någon riksdagens åtgärd.

Utskottet hemställer

1. beträffande *frågan om lagstiftningen skall vara permanent* att riksdagen med bifall till proposition 1987/88:100 och med avslag på motion 1987/88:Kr240 yrkande 6 antar det vid betänkandet som bilaga 2 fogade förslaget till lag om fortsatt giltighet av lagen (1986:3) om rundradiosändning av finländska televisionsprogram,
2. beträffande *utbyggnad av sändningarna* att riksdagen avslår motionerna 1987/88:Kr240 yrkande 7, 1987/88:Kr250 och 1987/88:Kr322 i motsvarande del,

3. beträffande *medelsanvisningen*
att riksdagen till *Sändningar av finländska televisionsprogram* för
budgetåret 1988/89 anvisar ett reservationsanslag av 1 400 000 kr.

Stockholm den 15 mars 1988

På kulturutskottets vägnar

Ingrid Sundberg

Närvarande: Ingrid Sundberg (m), Ing-Marie Hansson (s), Catarina Rön-
nung (s), Maja Bäckström (s), Jan-Erik Wikström (fp), Karl Boo (c), Berit
Oscarsson (s), Lars Ahlmark (m), Anders Nilsson (s), Sylvia Pettersson (s),
Margareta Mörck (fp), Gunnel Liljegren (m), Erkki Tammenoksa (s),
Kerstin Göthberg (c) och Alexander Chrisopoulos (vpk).

Reservationer

1. Reklamfinansiering av Sveriges Radio (punkt 1, mom. 11)

Karl Boo och Kerstin Göthberg (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 12 börjar med "När det" och
slutar med "aktuell del" bort ha följande lydelse:

Den föreslagna höjningen av mottagaravgiften är inte avsedd att tillföra
Sveriges Radio-koncernen en reell ekonomisk förstärkning utan avsedd att
täcka ökade utgifter på grund av kostnadsutvecklingen och minska under-
skottet i radiofonden. Regeringens förslag innebär alltså inte att Sveriges
Radios finansieringsproblem får en långsiktig lösning. Enligt utskottets
mening bör i första hand Sveriges Television få förstärkta ekonomiska
resurser för att kunna öka utbudet av svenska TV-program och möta den
växande konkurrensen från multinationella TV-sändningar. Det är i dagens
läge angeläget att slå vakt om den svenska kulturen. Utskottet anser därför
att, så som anförs i motion Kr240, reklamsändningar bör tillåtas i en av
Sveriges Televisions två kanaler. Intäkterna från sådana reklamsändningar
bör tillföras Sveriges Radio-koncernen. Utskottet vill dock understryka att
etiska regler måste uppställas för TV-reklamen. Vidare bör reklamslag få
sändas endast mellan program.

Det är enligt utskottets mening angeläget att förslag om reklamsändningar
i Sveriges Television snarast utarbetas och att regeringen senast under hösten
1988 lägger fram förslag härom. I avvaktan på detta förslag bör Sveriges
Radio-koncernen anvisas de i budgetpropositionen beräknade medlen.

Vad utskottet anfört om reklamfinansiering av Sveriges Radio-koncernen
bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Utskottet tillstyrker således motion Kr240 yrkande 1 och avstyrker motion
Kr294, båda motionerna i här aktuell del.

dels att moment 11 i utskottets hemställan i punkt 1 bort ha följande lydelse:

11. beträffande *reklamfinansiering av Sveriges Radio*
att riksdagen med bifall till motion 1987/88:Kr240 yrkande 1 och med
avslag på motion 1987/88:Kr294, båda motionerna i motsvarande del,
som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför,

2. Den allmänna mottagaravgiftens storlek (punkt 1, mom. 12)

Ingrid Sundberg, Lars Ahlmark och Gunnel Liljegren (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 13 börjar med "Mot denna"
och slutar med "motion Kr323" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar motionärens uppfattning att ett kompensationsindex på
6% är alltför kraftigt tilltaget. I de beräkningar som ligger till grund för
förslaget till statsbudget för budgetåret 1988/89 antas lönerna stiga med 4%
per år för 1988 och 1989 och konsumentpriserna beräknas stiga med drygt 3%
för 1988. Detta pekar mot ett kompensationsindex på under 4%. Även om
dessa bedömningar visar sig felaktiga finns en betryggande marginal i det av
motionären lagda förslaget om en begränsad höjning av mottagaravgiften.
Utskottet vill i sammanhanget erinra om vad det anförde i betänkandet KrU
1985/86:21 (s. 54), nämligen att det är viktigt att avgiftshöjningen inte blir
större än oundgängligen nödvändigt.

Utskottet delar alltså motionärens uppfattning att en så kraftig höjning av
mottagaravgiften som föreslås i propositionen inte är nödvändig. Utskottet
förordar därför med anledning av motion Kr323 att mottagaravgiften höjs
med 56 kr. Utskottets ställningstagande innebär att motion Kr240 yrkande 1 i
här aktuell del avstyrks.

dels att moment 12 i utskottets hemställan i punkt 1 bort ha följande lydelse:

12. beträffande *den allmänna mottagaravgiftens storlek*
att riksdagen med anledning av proposition 1987/88:100 och motion
1987/88:Kr323 samt med avslag på motion 1987/88:Kr240 yrkande 1 i
motsvarande del antar det vid betänkandet som bilaga 3 fogade
förslaget till lag om ändring i lagen (1978:478) om avgift för innehav av
televisionsmottagare,

3. Den allmänna mottagaravgiftens storlek (punkt 1, mom. 12)

Karl Boo och Kerstin Göthberg (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 13 börjar med "Utskottet
vill" och slutar med "motion Kr323" bort ha följande lydelse:

Utskottet har i det föregående uttalat sig för att Sveriges Radio-koncernen
till viss del skall finansieras genom reklamsändningar i en av Sveriges
Televisions två kanaler. Sveriges Radio kommer genom intäkterna från
reklamsändningarna att redan under nästkommande budgetår få en väsentlig
inkomstförstärkning som även gör det möjligt att avarbeta underskottet i
radiofonden. I avvaktan på förslag om att Sveriges Radios verksamhet till
viss del skall finansieras genom TV-reklam avstyrker utskottet den i

propositionen föreslagna höjningen av mottagaravgiften.

Med hänvisning till det anförda tillstyrker utskottet yrkande 1 i motion Kr240 i här aktuell del. Utskottets ställningstagande innebär att regeringens förslag om en höjning av mottagaravgiften med 68 kr. liksom förslaget i motion Kr323 att avgiften skall höjas med 54 kr. avstyrks.

dels att moment 12 i utskottets hemställan i punkt 1 bort ha följande lydelse:

12. beträffande *den allmänna mottagaravgiftens storlek*

att riksdagen med bifall till motion 1987/88:Kr240 yrkande 1 i motsvarande del samt med avslag på motion 1987/88:Kr323 avslår det i proposition 1987/88:100 framlagda förslaget till lag om ändring i lagen (1978:478) om avgift för innehav av televisionsmottagare.

4. Skattefinansiering av viss del av Sveriges Radio (punkt 1, mom. 13)

Alexander Chrisopoulos (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 13 börjar med "Motionsyrkanden som" och på s. 14 slutar med "yrkande 2" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser i likhet med motionärerna att nuvarande former för finansiering, som i allt väsentligt baseras på mottagaravgifter fastställda av riksdagen, bör ses över. Möjligheterna att skattefinansiera vissa delar av verksamheten bör bli föremål för utredning. Denna utredning bör även få i uppdrag att undersöka om skattefinansiering kan kombineras med en mottagaravgift vars storlek bestäms av moderbolagets styrelse.

dels att moment 13 i utskottets hemställan i punkt 1 bort ha följande lydelse:

13. beträffande *skattefinansiering av viss del av Sveriges Radio*

att riksdagen med bifall till motion 1987/88:Kr296 yrkande 2 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför.

5. Regionalt producerade program i TV:s rikssändningar (punkt 1, mom. 15)

Karl Boo och Kerstin Göthberg (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 15 börjar med "Utskottet konstaterar" och slutar med "avstyrks alltså" bort ha följande lydelse:

Utskottet instämmer i motionärernas kritik av de riktlinjer för fördelningen av resurserna mellan de två TV-kanalerna som Sveriges Televisions styrelse har lagt fast.

Under 1980-talet har som en följd av utbyggnaden av programproduktionen i distriktet dessa förstärkts såväl beträffande utrustning som i fråga om lokaler. De program som TV 2 svarat för har fått ett positivt mottagande av TV-publiken. Sveriges Radios verksamhet är såväl kulturpolitiskt som regionalpolitiskt av stor betydelse. En decentraliserad TV-verksamhet ger impulser till och stimulerar det regionala och lokala kulturlivet. Samtidigt kan TV dra nytta av och ta vara på det rika kulturliv som i dag finns runt om i vårt land. Utskottet anser därför att TV 2 bör byggas ut. På sikt bör TV-2

svara för 60 % av egenproduktionen av program. Detta innebär att de elva TV-distrikten skall tillföres resurser som gör det möjligt för dem att göra fler program inom tung och allmän produktion – i första hand teater och underhållningsprogram.

Vad utskottet anfört med anledning av motion Kr298 bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels att moment 15 i utskottets hemställan i punkt 1 bort ha följande lydelse:

15. beträffande *regionalt producerade program i TV:s rikssändningar*

att riksdagen med bifall till motion 1987/88:Kr298 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

6. Sveriges Radios ställning i en ny mediemiljö (punkt 1, mom. 16)

Alexander Chrisopoulos (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 17 börjar med "Mot här" och slutar med "avstyrks alltså" bort ha följande lydelse:

Den snabba tekniska utvecklingen på medieområdet med satellit- och kabelsändningar innebär nya möjligheter för ett utvidgat internationellt informations- och kulturutbyte. Utvecklingen innebär tyvärr också att utbudet av kommersiellt inriktade och våldsförhålligande program har ökat. I denna situation är det viktigt med kraftfulla satsningar på svensk radio och TV. Om Sveriges Radio skall kunna hävda sin ställning som ett företag i allmänhetens tjänst och kunna konkurrera med det internationella TV-utbudet måste koncernens ekonomiska resurser förstärkas.

Vad utskottet här anfört med anledning av motion Kr296 yrkande 1 samt motionerna Kr231 yrkande 3 och Kr294 i här aktuell del bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels att moment 16 i utskottets hemställan i punkt 1 bort ha följande lydelse:

16. beträffande *Sveriges Radios ställning i en ny mediemiljö*
att riksdagen med bifall till motion 1987/88:Kr296 yrkande 1 samt med anledning av motionerna 1987/88:Kr231 yrkande 3 och 1987/88:Kr294 i motsvarande del som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

7. Sveriges Radios kulturprogram (punkt 1, mom. 18)

Ingrid Sundberg, Lars Ahlmark och Gunnel Liljegren (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 17 börjar med "Utskottet, som" och på s. 18 slutar med "efter biografpremiären" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar dock motionärernas uppfattning att brister föreligger vad gäller Sveriges Radios förmåga att uppfylla sitt kulturansvar. Detta gäller, som motionärerna påpekar, t.ex. områden som film, opera och teater. Även om kraven på Sveriges Radio formuleras i avtalen med staten och övervakas av radionämnden är det viktigt att riksdagen kan diskutera hur *väl* kraven uppfylls.

Vad utskottet anfört bör riksdagen med anledning av motion Kr238 som sin mening ge regeringen till känna.

dels att moment 18 i utskottets hemställan i punkt 1 bort ha följande lydelse:

18. beträffande *Sveriges Radios kulturprogram*
att riksdagen med bifall till motion 1987/88:Kr238 yrkande 5 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

8. Lokalradios tappningsrätt (punkt 1, mom. 34)

Ingrid Sundberg, Lars Ahlmark och Gunnel Liljegren (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 25 börjar med "Utskottet konstaterar" och på s. 26 slutar med "och Kr324" bort ha följande lydelse:

Som framgår av redovisningen i det föregående innebär de regler som styrelsen för Sveriges Radio lagt fast för tappningsrätten att P 3 inte alls får tappas i FM 4-nätet mellan kl. 06.00 och kl. 24.00. Detta är en betydligt mer restriktiv hållning än vad som uttrycktes i kulturutskottets ovan redovisade uttalande. Det bör, enligt utskottets uppfattning, ankomma på varje lokalradiostation att – med beaktande av utskottets uttalande – välja vilket av riksradios program som vid varje särskilt tillfälle tappas. Därmed främjas lokalradios möjligheter att i enlighet med sitt uppdrag visa en regional profil.

I sammanhanget vill utskottet peka på den nedgång i lyssnartal som lokalradion fått vidkännas vid övergången till en egen kanal. Tappningen av enbart P 1 och P 2 under dagtid torde ha bidragit till detta. Ur kulturpolitisk synvinkel är det bättre att en stor befolkningsgrupp lyssnar på en attraktiv kombination av lokalradio och program ur P 1, P 2 och P 3 än att en betydande del av denna grupp lyssnar enbart på P 3.

Vad utskottet anfört med anledning av motion Kr239 bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Utskottets ställningstagande innebär att motion Kr324 blir tillgodosedd.

dels att moment 34 i utskottets hemställan i punkt 1 bort ha följande lydelse:

34. beträffande *lokalradios tappningsrätt*
att riksdagen med bifall till motion 1987/88:Kr239 och med anledning av motion 1987/88:Kr324 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

9. Lokalradios tappningsrätt (punkt 1, mom. 34)

Margareta Mörck (fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 25 börjar med "Utskottet konstaterar" och på s. 26 slutar med "och Kr324" bort ha följande lydelse:

De i det föregående redovisade reglerna för lokalradios tappningsrätt begränsar kraftigt lokalradios möjligheter att fungera som en regional baskanal. Med hänsyn till lokalradios viktiga regionalpolitiska funktioner bör enligt utskottets mening en överenskommelse träffas om en tappningsrätt som flexibelt kan utnyttjas under hela dygnet. I ett första skede bör såsom föreslås i motion Kr324 de två lokalradiostationerna i Skåne – Radio

Kristianstad och Radio Malmöhus – få en sådan flexibel tappningsrätt. Utskottets ställningstagande innebär att motion Kr239 i viss mån blir tillgodosedd.

KrU 1987/88:11

dels att moment 34 i utskottets hemställan i punkt 1 bort ha följande lydelse:

34. beträffande *lokalradions tappningsrätt*

att riksdagen med bifall till motion 1987/88:Kr324 och med anledning av motion 1987/88:Kr239 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

10. Utbyggnad av lokalradion (punkt 1, mom. 35)

Karl Boo och Kerstin Göthberg (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 26 börjar med "Utskottet vill" och slutar med "Kr240 yrkande 3" bort ha följande lydelse:

Utbyggnaden av FM 4-nätet som helt disponeras av lokalradion är en viktig mediepolitisk insats. Lokalradion får härigenom möjligheter att utöka sin sändningstid.

Utskottet anser i likhet med motionärerna att det är angeläget att lokalradion får förstärkta ekonomiska resurser. En finansiering av Sveriges Radio-koncernen via reklamsändningar – såsom föreslås i motion Kr240 – innebär att det bör bli möjligt att tilldela lokalradion resurser för en utbyggnad såväl i kvalitativt som kvantitativt hänseende.

Utskottet delar även motionärernas uppfattning att det bör övervägas om lokalradion även framöver skall ingå som ett dotterföretag inom Sveriges Radio-koncernen.

dels att moment 35 i utskottets hemställan i punkt 1 bort ha följande lydelse:

35. beträffande *utbyggnad av lokalradion*

att riksdagen med bifall till motion 1987/88:Kr240 yrkande 3 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

11. Reklam i närradion (punkt 4, mom. 2)

Ingrid Sundberg, Lars Ahlmark och Gunnel Liljegren (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 31 börjar med "Riksdagen har" och slutar med "och Kr301" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar motionärernas uppfattning att reklam i närradion bör tillåtas. Reklamintäkterna bör tillföras berörd närradioförening och utnyttjas för gemensamma ändamål. Därmed kan de sammanslutningar som är engagerade i närradioverksamheten få förbättrade ekonomiska villkor. Många nya sammanslutningar kan ges möjligheter att delta i verksamheten. Regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag i enlighet med det anförda. Vad utskottet här anfört bör riksdagen med anledning av motionerna Kr202, Kr244 yrkande 1 och Kr301 som sin mening ge regeringen till känna.

dels att moment 2 i utskottets hemställan i punkt 4 bort ha följande lydelse:

KrU 1987/88:11

2. beträffande *reklam i närradion*

att riksdagen med bifall till motion 1987/88:Kr244 yrkande 1 samt med anledning av motionerna 1987/88:Kr202 och 1987/88:Kr301 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

12. Frågan om lagstiftningen skall vara permanent (punkt 5, mom. 1)

Karl Boo och Kerstin Göthberg (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 33 börjar med "Mot den" och på s. 34 slutar med "avstyrker motionsyrkandet" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar motionärernas uppfattning att sändningarna av finländska TV-program nu bör permanentas. Utskottet tillstyrker alltså förslaget i motion Kr240 yrkande 6 om att lagstiftningen inte skall vara tidsbegränsad.

dels att moment 1 i utskottets hemställan i punkt 5 bort ha följande lydelse:

1. beträffande *frågan om lagstiftningen skall vara permanent*

att riksdagen med bifall till motion 1987/88:Kr240 yrkande 6 och med avslag på proposition 1987/88:100 i motsvarande del antar av utskottet i bilaga 4 framlagt förslag till lag om ändring i lagen (1986:3) om rundradiosändning av finländska televisionsprogram.

13. Utbyggnad av sändningarna (punkt 5, mom. 2)

Karl Boo och Kerstin Göthberg (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 34 börjar med "Som ovan" och slutar med "riksdagens åtgärd" bort ha följande lydelse:

Det är enligt utskottets mening angeläget att möjligheterna att ta emot de finländska TV-sändningarna utvidgas till att omfatta även Mälardalslän och Göteborgsområdet. Utskottet vill framhålla att ett vägande skäl för att bygga ut sändningskapaciteten i Sverige är att man i Finland planerar att sända program från Sveriges Television via eter i de områden där majoriteten av de svenskspråkiga är bosatta.

Vad utskottet här anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels att moment 2 i utskottets hemställan i punkt 5 bort ha följande lydelse:

2. beträffande *utbyggnad av sändningarna*

att riksdagen med bifall till motion 1987/88:Kr240 yrkande 7 och med anledning av motionerna 1987/88:Kr250 och 1987/88:Kr322 i motsvarande del som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

I propositionen framlagt förslag till lagändring som tillstyrkts av utskottet (vid punkt 1, mom. 12)

KrU 1987/88:11
Bilaga 1

Förslag till

Lag om ändring i lagen (1978:478) om avgift för innehav av televisionmottagare

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1978:478) om avgift för innehav av televisionmottagare skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Den som innehar mottagare som är avsedd för mottagning av bildsändning med eller utan ljud (televisionmottagare) skall erlägga allmän mottagaravgift med 189 kronor per kalenderkvartal. Är mottagaren avsedd för färgmottagning av bildsändning med eller utan ljud skall innehavaren dessutom erlägga tilläggsavgift med 40 kronor per kalenderkvartal.

Den som innehar mottagare som är avsedd för mottagning av bildsändning med eller utan ljud (televisionmottagare) skall erlägga allmän mottagaravgift med 206 kronor per kalenderkvartal. Är mottagaren avsedd för färgmottagning av bildsändning med eller utan ljud skall innehavaren dessutom erlägga tilläggsavgift med 40 kronor per kalenderkvartal.

Skall avgift första gången erläggas under löpande avgiftsperiod, skall avgiften sättas ned till det belopp som svarar mot antalet kvarvarande dagar av perioden.

Avgift erläggs till myndighet som regeringen bestämmer.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1988.

¹Senaste lydelse 1987:233.

I propositionen framlagt förslag till lagändring som tillstyrkts av utskottet (vid punkt 5, mom. 1)

KrU 1987/88:11

Bilaga 2

Förslag till

Lag om fortsatt giltighet av lagen (1986:3) om rundradio-sändning av finländska televisionsprogram

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1986:3) om rundradiosändning av finländska televisionsprogram

dels att lagen, som gäller till utgången av år 1988, skall fortsätta att gälla till utgången av år 1989,

dels att 1 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Regeringen får för tiden in-till utgången av år 1988 medge rätt till rundradiosändning från radiosändare av televi-sionsprogram i radio- eller trådsändning från Finland.

Regeringen får för tiden in-till utgången av år 1989 medge rätt till rundradiosändning från radiosändare av televi-sionsprogram i radio- eller trådsändning från Finland.

Med rundradiosändning, radiosändning och trådsändning förstås det-samma som i radiolagen (1966:755).

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1988.

¹Senaste lydelse 1987:236.

I reservation 2 framlagt förslag till lagändring (vid punkt 5, mom. 1)

KrU 1987/88:11

Bilaga 3

Förslag till

Lag om ändring i lagen (1978:478) om avgift för innehav av televisionsmottagare

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1978:478) om avgift för innehav av televisionsmottagare skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Den som innehar mottagare som är avsedd för mottagning av bildsändning med eller utan ljud (televisionsmottagare) skall erlägga allmän mottagaravgift med 189 kronor per kalenderkvartal. Är mottagaren avsedd för färgmottagning av bildsändning med eller utan ljud skall innehavaren dessutom erlägga tilläggsavgift med 40 kronor per kalenderkvartal.

Den som innehar mottagare som är avsedd för mottagning av bildsändning med eller utan ljud (televisionsmottagare) skall erlägga allmän mottagaravgift med 203 kronor per kalenderkvartal. Är mottagaren avsedd för färgmottagning av bildsändning med eller utan ljud skall innehavaren dessutom erlägga tilläggsavgift med 40 kronor per kalenderkvartal.

Skall avgift första gången erläggas under löpande avgiftsperiod, skall avgiften sättas ned till det belopp som svarar mot antalet kvarvarande dagar av perioden.

Avgift erläggs till myndighet som regeringen bestämmer.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1988.

¹Senaste lydelse 1987:233.

I reservation 12 framlagt förslag till lagändring (vid punkt 5, mom. 1)

KrU 1987/88:11

Bilaga 4

Förslag till Lag om ändring i lagen (1986:3) om rundradiosändning av finländska televisionsprogram

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1986:3) om rundradiosändning av finländska televisionsprogram att 1 § och ikraftträdandebestämmelser skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse.

1 §¹

Regeringen får *för tiden intill utgången av år 1988* medge rätt till rundradiosändning från radiosändare av televisionsprogram i radio- eller trådsändning från Finland.

Regeringen får medge rätt till rundradiosändning från radiosändare av televisionsprogram i radio- eller trådsändning från Finland.

Med rundradiosändning, radiosändning och trådsändning förstås detsamma som i radiolagen (1966:755).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1986 *och gäller till utgången av år 1988.*²

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1986.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1988.

¹ Senaste lydelse 1987:236.

² Senaste lydelse 1987:236.

Översikt över motionernas behandling

KrU 1987/88:11
Bilaga 5

Motion nr 1987/88:Kr	Motionsyrkandena behandlas på nedan angivna ställen i			
	utskottets yttrande	utskottets hemställan punkt	hemställan moment	reservation nr
201	24	1	31	
202	30-31	4	2	11
206	31-32	4	3	
231 yrk. 1	31-32	4	3	
yrk. 3	16-17	1	16	6
234	22	1	28	
238 yrk. 5	17	1	18	7
239	25-26	1	34	8,9
240 yrk. 1	11-13	1	11,12	1,2,3
yrk. 2	9	1	2	
yrk. 3	26	1	35	10
yrk. 4	31-32	4	3	
yrk. 5	31-32	4	3	
yrk. 6	33-34	5	1	12
yrk. 7	34	5	2	13
244 yrk. 1	30-31	4	2	11
245	24	1	32	
246	19	1	21	
247	20	1	22	
248	18-19	1	20	
249	21-22	1	27	
250	34	5	2	13
251	24	1	31	
294	11-12, 16-17	1	11,16,17	1,6
295	14	1	14	
296 yrk. 1	16-17	1	16	6
yrk. 2	13-14	1	13	4
297	22-23	1	30	
298	14-15	1	15	5
299	19	1	20	
300	20-21	1	24	
301	30-31	4	2	11
302	20-21	1	25	
	20	1	23	
322	34	5	2	13
323	12-13	1	12	2,3
324	25-26	1	34	8,9
325	22	1	29	
327	31-32	4	3	
330	20-21	1	26	
1986/87:K708 yrk. 4	18	1	19	
1987/88:K708 yrk. 4	18	1	19	
1987/88:T207 yrk. 7	25	1	33	

Innehållsförteckning

KrU 1987/88:11

Sammanfattning	1
Sveriges Radio m.m.	2
Utskottet	
Inledning	5
Medelsberäkningar	7
Tilldelning till Sveriges Radio AB	7
Medelsberäkning för radionämnden	9
Medelsberäkningar m.m. för televerket	9
Mottagaravgiften m.m.	10
Regionalt producerade program i televisionens rikssändningar	14
Sveriges Radios programverksamhet	15
Radionämnden	22
Regionala TV-sändningar	23
Lokalradion	25
Hemställen	26
Kablenämnden: Förvaltningskostnader	28
Kablenämnden: Stöd till lokal programverksamhet	28
Närradionämnden	29
Sändningar av finländska televisionsprogram	32
Reservationer	
1. Reklamfinansiering av Sveriges Radio (c)	35
2. Den allmänna mottagaravgiftens storlek (m)	36
3. Den allmänna mottagaravgiftens storlek (c)	36
4. Skattefinansiering av viss del av Sveriges Radio (vpk)	37
5. Regionalt producerade program i TV:s rikssändningar (c) ...	37
6. Sveriges Radios ställning i en ny mediemiljö (vpk)	38
7. Sveriges Radios kulturprogram (m)	38
8. Lokalradions tappningsrätt (m)	39
9. Lokalradions tappningsrätt (fp)	39
10. Utbyggnad av lokalradion (c)	40
11. Reklam i närradion (m)	40
12. Frågan om lagstiftningen skall vara permanent (c)	41
13. Utbyggnad av sändningarna (c)	41
Bilagor	
1. I propositionen framlagt, av utskottet tillstyrkt, förslag till lag om ändring i lagen (1978:478) om avgift för innehav av televisionsmottagare	42
2. I propositionen framlagt, av utskottet tillstyrkt, förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen (1986:3) om rundradiosändning av finländska televisionsprogram	43
3. I reservation 2 framlagt förslag till lag om ändring i lagen (1978:478) om avgift för innehav av televisionsmottagare	44
4. I reservation 12 framlagt förslag till lag om ändring i lagen (1986:3) om rundradiosändning av finländska televisionsprogram	45
5. Översikt över motionernas behandling	46

